DE

CORTICE CASCARILLAE

EIVSQVE

INSIGNIBVS IN MEDICINA VIRIBVS

GRATIOSI ORDINIS MEDICI CONSENSV

PRAESIDE

FRIDERICO HOFFMANNO

POTENTISSIMO PORVSSORVM REGI A CONSILIIS INTIMIS, ARCHIATRO, FRIDERICIANAE SENIORE, ET h. t. DECANO

PRO SVMMIS IN ARTE SALVTARI IMPETRANDIS HONORIBVS

D. XXIX. IANVARII MDCCXXXVIII.

H. L. Q. C.

DISSERET

AVCTOR

PHILIPPVS ADOLPHVS BOEHMER

HALA MAGDEB.

HALAE

EX OFFICINA GRVNERTIANA.

(9½)

~~15.~~ 17

PRAEFAMEN.

SI quicquid tellus alit & triplex naturæ regnum producit ad examen phyſico-chemicum vocandum ſit, habebunt quo ſe exerceant tantum non omnes, cum primis illi, qui facto adcuratiori rerum per σύνθεσιν & ἀνάλυσιν ſcrutinio, ad intimam naturæ cognitionem peruenire contendunt. Certe ſi vnum tantummodo ſpectes corticum in regno vegetabili ampliſſimum adparatum, ſummam principiorum, cum ratione qualitatis tum quantitatis deprehendes differentiam: a quorum vel exceſſu vel defectu variaque mixtione, corporum in iis contentorum dependet varietas. Differunt autem pro aëris ac terrarum conditio-

ne. Noſtris in regionibus gignuntur cortices crudiores, adſtringentes terrei, craſſius reſinoſi, rudiori ſulphure & ſale præditi: veluti ſunt auellanarum, fraxini, betulæ, abietum, aliique. E calidioribus vero plagis, in quibus ſal & ſulphur magis excoquuntur, oleum cum reſina ſubtilius redditum intimiusque mixtum, prodeunt vt plurimum cortices odore fragrantes & ſapore aromatici, cuius phoenomeni rationem *a puritate & ſubtilitate partium ſulphurearum, quæ magis digeſtæ & maturatæ ſunt*, deducit ILLVSTRIS HOFFMANNVS; (a) quum contra euidens ſit, ingratum corticibus noſtris inexiſtentem ſaporem odoremue *a crudo potius & rudiori ſulphure & ſale ad alcalinam & volatilem magis ac ad ſubtilem acidam naturam vergente prouenire.* (b) Iam facile ratio reddi poterit, cur in climate calidiori particulæ reſinoſo-ſulphureæ ſubtiliores, & ſalinæ volatiliores fiant. Ea enim eſt caloris temperati vis ac potentia, vt fluida expandat, humidum ſeparet, ac fortiori circuitu motuque attrituo fluidum tenuiſſimum, quod per anguſtiſſimos tubulos longo ductum itinere fertur, intimius miſceat, principia inter ſe mixta mirifice alterando & confundendo.

(a) *Obſeru. Phyſico-Chemic. XVI. p.* 64.
(b) IDEM *l. c.*

dendo. Præclare vero ſentit P. PERRAVLT (c) qui ad particularum ſulphurearum ſaliumque volatilium generationem non calorem ſolum, ſed terræ etiam requirit neceſſitatem. Ita enim, dum horum principiorum in pluuiis demonſtrat originem, ait: *Il eſt aiſé d'entendre que la chaleur féconde du ſoleil, & l'agitation ſalutaire des vents n'eſt pas abſolument ce qui produit les ſels volatiles & ſulphurez, qui ſont dans la pluye; mais c'eſt, ce qui fait, que ces ſels, qui ſortent de la terre infecons & inutiles, acquierent cette qualité feconde par l'action du ſoleil & des vents.* Vti vero ex his cœli terræue in miſcendis ac ſtruendis corporibus cernimus amicum conſenſum; ita præcipue eundem in generandis corticibus obſeruamus, qui, quo magis ex corpuſculis valde actiuis, & ex parte naturæ amicis conflati ſunt, eo efficacius ſecundum ſphæram receptiuitatis cuiusuis indiuidui operantur; quum ea ſit ſtructuræ partium corporis animalis conditio, vt non tam crudioribus reſinoſis terreisue adſtringentibus, ſed reſoluentibus potius, quæ humores abſtergunt, ſenſus reficiunt, ac virtute balſamica labaſcentes vires erigunt, tractanda ſit. Quæ quum ita ſint, operæ pretium facturus

A 2 viſus

(c) *dans ſes Oeuvres diuerſes de phyſique & de mechanique* p. m. 110. add. *les repliques de Mſr. du* CLOS *a l'examen de ſes remarques* apud eundem p. 114. ſeq.

viſus ſum, ſi ex numeroſo corticum adparatu *corticis caſcarillæ* virtute præclaræ omnique laude maioris *naturam*, *indolem*, *virtuteſque* explorare conarer. Quum enim in eo ſim, vt iactis ſtudiorum in hac muſarum ſede fundamentis, & per ſex, quæ Dei gratia eſt, annos, ſuper impoſito artis ſalutaris ædificio, colophonem imponam; neceſſarium fuit vires in publice disſerendo iterum experire. Elegi itaque argumentum, in quo me exercerem, quod parum aberat, quin deſererem, quum cognoſcerem, quam multis, quamque grauibus difficultatibus inuolutum. Quanto enim faciliora & planiora mihi viſa fuerant, quæ poſtremo loco poſui; quippe clariſſimorum artis antiſtitum teſtimoniis comprobata, tanto mihi grauior initii aditus patebat, quum ea, quæ ad naturalem hiſtoriam pertinent, fere leuiter tantum tacta apud obuios ſcriptores viderem, nec niſi maximo labore conquirenda ex multis monumentis mihi fuerint. In quo ſi defeciſſe, aut omnino poſteris, certiora forte edoctis, aberaſſe videbor; veniam me ſpero tanto facilius conſequuturum, quanto magis diligentiam & bene merendi ſtudium æqui lectores ſpectare & in arduis voluntatem quoque laudare conſueuerunt.

CAPVT I.

De Hiſtoria naturali corticis Cascarillæ.

§. I.

QVando in ſchola medica *cascarilla* celebratur, intelligitur inuolucrum exterius arbusculæ cuiusdam Indiæ occidentalis ſatis compactum, intus concauum & coloris ſubfusco-ferruginei, extus conuexum, ſed tegumento adhuc cinereo albicante obductum, ſaporis amaricantis aromatici, odoris grati, principiis gaudens ſulphureis blande vaporoſis, reſinoſis, ac gummoſo-terreis. (a) Placuit deſcriptionem hanc præ- Cascarilla quid?

A 3

(a) Deſcripſit *corticem caſcarillæ* POMET in *appendice oper. Hiſtoire generale des drogues*, quando: *Kinquina femelle*, inquit, *ou Falſa-Kaskarina eſt d' une figure de canele, mais d' une couleur plus pâle, d' un gout dans le commencement inſipide; mais aut bout d'un petit moment, il donne une amertume aſſez desagreable.* STISSERVS *actor. laborat. chemic. ſpec. II. cap. IX. de cortice eleuterii, pro cortice Peruuiano china-china vendito* ex parte tantummodo corticem hunc delineauit, *eumque aromatici odoris & ſaporis, particulis balſamicis reſinoſis refertiſſimum*, tradit. *dans* L' HISTOIRE DE L' ACADEMIE ROYALE DES SCIENCES a. MDCCXIX. p. 67. ita de-

præmittere, vt quid illud ſit, de quo diſputetur, intelligamus, cuius explicationem tradita prius hiſtoria naturali fruticis apud Indos ſatis notæ, vlterius proſequi, parteſque eius conſtitutiuas, experimentis & rationibus phyſico-chemicis, euincere conabor.

§. II.

Etymologia cascarillæ.

Iam inquirendum eſt, quid *cascarilla* proprie ſignificet. Originem vox hæc debet Hiſpanorum *cascara*, quæ *corticem* denotat, in vernacula dicimus, eine Rinde oder Schale. Hinc *cascara di huouo*, oui teſta, *cascara de naranja*, cortex aurantiorum vocantur; vt taceam varias denominationes v. g. *cascara de limon*, *cascara de granada*, *cascara del arbore*

deſcribitur: *Le Chacril, remede peu connu, & dont les Livres qui traitent des Drogues medicinales, du moins ceux de ce païs-ci, ne font nulle mention, eſt un Ecorce aſſez ligneuſe, épaiſſe depuis une ligne juſqu'à une ligne & demie, de la couleur à peu-près du Quinquina ordinaire, d'un brun plus pâle, moins compacte, & plus friable, d'un goût amer, un peu ſtiptique, piquant la langue avec aſſez d'acrimonie, & laiſſant à la fin une impreſſion d'amertume mêlée de quelque choſe d'aromatique. Cette écorce eſt couverte d'une pellicule blanchâtre, mince & inſipide, ridée & ſillonnée legerement en divers ſens. C'eſt l'écorce d'une Plante de* Perou *encore inconnuë.*

bore &c. Itali dicunt *corteccia*, ceu patet ex GIOVANNI TORRIANO *lexico*, (b) vbi *v. cascara ſeu corteccia* ait: *the ut moſt Barck ar Rind af any Tree*, h. e. die Schale oder Rinde eines Baums. *Corticula* vero hiſpanice ſignificat *cascarillam*, adeoque eſt diminutiuum vocis *cascaræ*. Inde corticem Peruuianum *cascarilla de la Oja*, (c) Fieber-Rinde vocari, nonnulli ſcriptores (d) referunt; tanquam ſignum, denominationem Hiſpanos Peruuiano cortici κατ' ἐξοχὴν tribuiſſe. (e) Itaque tam late patet Hiſpanis ſignificatus huius vocis, vt non in genere ſolum pro corticibus intelligatur, verum etiam ad ſpeciem quandam corticum referatur. Quomodo vero ab hac generica denominatione cortex noſter *cascarilla* proprie dictus fuerit, aliam non in-

(b) Titulus eſt: *Vocabolario Italiano ed Ingleſe*, Londini 1688. f.

(c) Quantum mihi intueri licuit Hiſpanicorum vocabulorum theſauros inueni vocem *Oja* non denotare *febrem*, ſed *folium*, ſeu vt LORENZO FRANCIOSINI FIORENTINO *in vocabolario Italiano e Spagnuole p.* 203. *col.* 3. explicat, *parte eſcrementoſa & quaſi chioma della piante*. Addit pro explicatione vocis, *folium auri* hiſpanice dici, *Oja de Oro*.

(d) vid. STISSERI *act. laborat. chym. ſpec. II. cap. IX.* & *de febrib. intermitt. conſult. nou. cap. XVI. p.* 95. VALENTINI *hiſtoria ſimplic. reform. lib. II. ſect. IV. p.* 174.

(e) APINVS in præfatione *hiſtoricæ relationi febris epidemicæ* præmiſſa.

inuenio rationem, quam quod botanices ignari illam ad ſpeciem nullam referre ſciuerint, vel quod, vt veriſimile mihi videtur, propter tenuiorem corticularum texturam aliter denominare, ipſis non diſplicuerit, quam *cascarillam.*

§. III.

Varius eius ſignificatus.

Præter veram ſignificationem diuerſa & incongrua nomina ſortita eſt *cascarilla.* Nullibi enim euolutione nominum magis opus videtur, quam in regno vegetabili, & adſignandis herbarum ſpeciebus, quæ adeo ſæpe luxuriant, vt, monente B. WEDELIO (f) *quot auctores, tot nomina occurrant.* (g)

§. IV.

(f) *diſſertat. de aro cap. I.*

(g) Inter hos ſequentes eminent. STISSERVS & DALEVS per vocem *eleuterii* intelligunt *cascarillam.* LEMMERY autem dans ſon *dictionaire des drogues ſimples p.* 302. per *eleaterium.* POMETVS dans *les additions de ſon hiſtoire general des drogues* falſam *Kaskarinam* vocat; cum contra WEIMANNVS in opere Botannico, cui titulus: *Phytanthozaiconographia tom. II. lit. C. p.* 33. illam *canellam* nominet, forte ob figuram eius, *cum qua,* vti POMETVS *l. c.* tradit, *aliquatenus conuenit.* Ab his denominationibus plane recedit VALENTINVS *hiſtor. ſimplic. reform. p.* 175. quippe qui *caſcarillam* cum *cortice Winterano* confundens, illi etiam denominationem *Winterani corticis* vel *canellæ albæ* tribuit. ZORNIVS denique in *Botanologia medica p.* 202. varias & corruptas *caſcarillæ* conquiſiuit denominationes v. g.

chaqua-

§. IV.

Quinam caſcarillam ad corticam Winteranum referant?

Ex variis ineptis denominandi rationibus ac diuerſis ſententiis coniicere licet, plures eruditos in eruendis corticis genere & ſpecie occupatos hactenus latuiſſe veram hiſtoriæ naturalis cogntionem; inter quos e recentioribus eminet auctor ſpecioſi *operis Botanici*, qui arborem corticis noſtri dicit *canellam laurifoliam*, (h) & ad deſcriptionem eius figuram arboris delineari & viuis depingi coloribus anniſus eſt. Sed parum conſiderate. Videtur enim vitulo VALENTINI araſſe, *qui corticem noſtrum* cum *periclymeno odorato* DALEI confudit, quum ille potius corticem *Winteranum* intelligat, tantum abeſt, vt ibi *cascarillam* deſcripſerit. (i) Neque

B

chaquarillam, *ſchacharillam*, *caſcarillam*, *ſchachrinillam*, *ſcaſcarillam*, *corticem chinæ chinæ nouum*, *chinam chinam ſpuriam*, *chinæ chinæ femellam* & *kaskarillam falſam*, quas vel ideo adduxi, vt quiuis ſtatim percipiat, quot auctores quam varias, vni tantum rei deſignandæ appellationes adhibuerint. Addatur L' HISTOIRE DE L'ACADEMIE ROYALE DES SCIENCES *l. c.*

(h) in *phytanthozaiconographia* l. c. delineat *folia laurina*, *florem pentapetalum album*, *odoratum in ſingulis pediculis binos*, *ternos*, *quaternos vel plures*, *baccas ſubvirides*, *multis ſeminibus anguloſis vuarum vinaceis ſimilibus refertas*.

(i) Hinc mirum non eſt, adductos viros in deſcriptione *caſcarillæ gummi alouchi* commemoraſſe, quod ex trunco arboris exſudaret. Sed oportuit eos hic cœcutire,

que enim *cortex noſter*, quemadmodum de *pe*, *riclymeno odorato* tradit DALEVS, (k) *tam craſſus*, *fungoſus inæqualis*, *fiſſus multisque rimis hians exiſtit*, neque ratione virtutum ab vllo auctore tanquam *ſpecificum in ſcorbuto* habitus fuit; ſed duo hi cortices a diuerſis regionibus & arboribus natalem ducentes, prorſus a ſe inuicem diſtincti nullam vel externa facie, vel virtute exprimunt ſimilitudinem. Quod vero WEIMANNVS per *canellam laurifoliam cortice acri*; CASP. BAVHINVS per *arborem Magellanicam cortice acri*; SAM. DALEVS per *periclymenon odoratum* intelligunt, id optime de cortice *Winterano*, quem ex oris freti Magellanici afferunt, interpretatur HERMANNVS.(l) Cuius rationis, quum antea citati auctores non meminiſſent, mirifice eos cæcutire oportuit circa naturam ac indolem *corticis cascarillæ*.

§. V.

cutire, quum non meminerint differentiæ inter corticem *cascarillæ* & *Winteranum*. Recte enim iudicat POMETVS *dans ſon hiſtoire general de drogues lib. IV. c. IV. p.* 130 reſinam hanc a *canella laurifolia* prouenire ſequentem eius ſubiungens deſcriptionem: *Il decoule de ces arbres un gomme noiratre graſſe & fort odorante, de differents couleurs fort ſale & fort vilaine, qui eſt cette gomme, que quelques droguiſtes appellent gomme alouchi. Les habitans de l'Isle Saint Laurent employent cette gomme, qu'ils nomment Litemangits, dans la compoſition de leur parfums, à cauſe que ſon odeur n'eſt pas tout a fait desagreable.*

(k) *P. II. Phytolog. p.* 379.

(l) *Cynoſur. mater. medic. p.* 96. *ſeqq.*

§. V.

Alii *caſcarillam* ad ſpeciem *chinæ chinæ* referunt, quam confuſionem exortam indico, quum propter ignorantiæ aſylum nonnulli Botanici crediderint, corticem hunc, qui ex regno Peruuiano ad nos adfertur, & externa facie ſimilitudinem aliquam refert, eſſe ſpeciem *corticis febrifugi Peruuiani*, (m) ceu ex dictis (n) APINI clare patet. Hinc a POMETO (o) LEMMERY (p) WEIMANNO (q) aliisque habitus & dictus fuit *china-china ſpuria*, & pro illa a pharmacopolis & mercatoribus ſaepius vendita, quale exemplum recenſet STISSERVS. (r) Sed aliam eſſe *corticis Peruuiani* ratione arboris,

An ad ſpeciem Chinæ Chinæ referenda ſit?

(m) L'HISTOIRE DE L'ACADEMIE ROYALE DES SCIENCES *l. c.* vbi: *Elle a tant de reſſemblance au Quinquina, que comme on en compte preſentement jusqu' à ſix eſpeces; on la met pour une ſeptiéme. Auſſi quelques-uns la nomment-ils* kina kina ſpuria, *ou* falſa, *ou* kinakina vrens, *ou* kinakina odorifera.

(n) *in præfatione hiſtoricæ relationi febris epidemicæ præmiſſa*, ibi: *mea*, inquit, *Schacharilla non niſi eſt ſpecies quædam corticis Peruuiani*; ſed addit, *quod interim, dum certiora de huius corticis natalibus docebit dies, & in melius mox reſtituenda temporis & mercaturæ nauticæ conditio, ſtatuere, me non iraſcetur quisquam.*

(o) *l. c.* (p) *l. c.*

(q) *l. c. p.* 33. 34. vbi obſeruat, propter conuenientiam quandam cum cortice Peruuiano, *caſcarillam* a nonnullis dictam, die graue *China*, *corticem* autem *Peruuianum*, die braune *China.*

(r) *Actor. lab. chemic. ſpec. II. c. IX. de cortice eleuterii pro cor-*

arboris, a qua colligitur ab Indis Querango dictæ, fructuum, foliorum, plane diuerſam a *noſtro* ſtructuram adcurate deſcribunt TRANSACTIONES ANGLICANAE, (s) vt taceam partes eius conſtitutiuas, quibus vti infra demonſtrabitur, a noſtro longe diſcedit.

§. VI.

cortice Peruuiano china-china vendito. Ante biennium, inquit, *aliquot libras huius corticis penes Dn. Ioh. Petrum May pharmacopolam Brunſuicenſem vidi, corticis Peruuiani ſeu chinæ-chinæ loco miſſas; nec adeo dudum in nundinis Brunſuicenſibus ſimilem corticem pro cortice Peruuiano a nonnullis, rerum exoticarum minus gnaris venditum noui. Quamuis autem*, pergit, *callidi ſeplaſiarii fallaciam ſuam velantes corticem eleuterii ſub nomine* caſcarilla de la Oja *vel* palo de calenturas, *credulis obtruſerint, quibus tamen nominibus Hiſpani corticem Peruuianum denotant china china dictum: ſciant tamen corticem eleuterii a cortice Peruuiano illo, quo ad texturam & virtutes multum differre.*

(s) *The Philoſophical Transactions abridgd, Vol. IV. P. II. p.* 323. *by Dr. W. Oliuer* ſic habent: *Peru Bark comes from a Tree of about the Bigneſſ of a Plumb Tree with Leaves like Jvy but not quite ſo big, and are always green. The Indians call it Querango. It is gather'd in Autumn, and the Rind taken off all round, as well from the Trunk as Boughs, which grows again in four Months, as Cork does; The Trunk is about the Bigneſs of a Man's Thigh; it bears a Fruit not unlike a Cheſnut, (except in its outer Rind or Schell) which is properly called China China, and is eſteem'd by the Natives beyond the Bark taken from the Trunk or Boughs. This Account, J receiv'd from an ingenious Apothecary at Cadiz*

§. VI.

Sed non iuuat ſolum errores aliorum oſtendiſſe, mea potius hac in re exponenda eſt ſententia. Licet vero prius irrito quantumuis multo labore hiſtoriam huius corticis perluſtrans incerta omnia & lubrico

Verior exponitur ſententia.

Cadiz in Spain, A. D. 1694. who had liv'd in Peru and had ſeen it growing and gather'd it ſeveral times. From this Hiſtory I made this obſervation, that probably China China, or the Rind of the Fruit, was firſt only in uſe, and that the Bark of the Tree came not into Uſe till ſome Time after; when the Virtues of it Known in Europe, occaſioned a greater Demand for it. h. e. *Cortex Peruuianus ab arbore, Indis Querango dicta, prouenit, quæ magnitudine & craſſitie accedit ad prunum & folia hederæ aliquatenus ſimilia fert, nec tamen adeo magna, nec ſemper vireſcentia. Cortex autumnali tempore a trunco & ramificationibus penitus detrahitur, qui vero inſtar ſuberis quadrimeſtri ſpatio rurſus producitur. Truncus craſſitie æquat femur, fructum fert caſtaneæ ſimilem, diſſimilem cortici eius externo, proprie dicto china-china, qui maioris pretii apud incolas eſt, illo, qui a trunco & ramificationibus colligitur. Retulit mihi hoc tunc temporis commoranti in Hiſpaniæ portu Gaditano experientiſſimus pharmacopola a. r. ſ. 1694. qui in regno Peruano corticem creſcentem videns ſæpius defregit. Collegi inde, propius vero eſſe, chinam-chinam ſeu corticem externum fructus, vſu prius fuiſſe comprobatum, cum paullo poſt arboris cortex in vſum conuerti, & exploratis eius virtutibus auidius in Europæ regionibus requiri cæperit.*

ſundamento ſuperſtructa deprehenderim; quum nec volam nec veſtigium confeſſæ rei in ſcriptis eorum, qui hiſtoriam exoticorum nobis reliquere, inuenerim, qua animus hac in re ſciendi cupidus ſatiari potuiſſet; contigit tamen mihi poſtea *a viro excellentiſſimo atque doctiſſimo anteceſſore medicinæ in academia Philurea longe celeberrimo.* D. D. PLATNERO, quem honoris cauſſa nomino, plenius hac in re erudiri, qui in magno illo opere Londini impreſſo & hoc frontiſpicio exornato: MARK CATESBY *Natural Hiſtory of Carolina Florida and the Bahama Islands* h. e. MARCI CATESBY *hiſtoria naturalis Carolinæ Floridæ & inſularum Bahamæ*, hiſtoriam, quam quæſiueram, deſcriptam ac ramum arboris cum floribus & fructu æri inciſum ac viuis coloribus naturæ æmulis repræſentatum inuenit. Quum vero opus hoc admodum pretioſum ſit, vt plures habeat admiratores quam emtores, & auctor celeberrimus omnibus, qui adhuc de *cortice caſcarillae* aliquid memoriæ prodere tentarunt, palmam manibus plane extorſiſſe videatur; figuram eius æri incidi atque hiſtoricam deſcriptionem adiuncta translatione ex lingua Anglica in idioma latinum, imprimendam, curaui. En igitur illam!

An

An Ricinoides Aeleagni folio?
The Ilathera Bark.

„Theſe Shrubs grow plentifully on moſt of „the Bahama Islands, ſeldom aboue ten Feet high, „and rarely ſo big as a Man's Leg, tho 'tis probable, „that before theſe Islands were exhauſted of ſo much „of it, that is grew to a larger Size: The Leaves are „long, narrow and sharp-pointed, and of a very pa-„lelight green Colour; at the Ends of the Smaller „Branches grow ſpikes of Small hexapetalous white „Flowers, with yellow Apices, which are ſucceded „by tricapſular pale green Berriers of the Size of „Peas, each Berry containing three Small black Seeds, „one in every Capſule. The Bark of this Tree „being burnt, yields a fine Perfume; infuſed in either „Wine or Water, giues a fine aromatic Bitter. Vt vero quiuis ſtatim rerum ac verborum in hac hiſtoria contentorum cognoſcat vim, ita erit interpretanda. Deſcriptio arbuſculæ anglica.

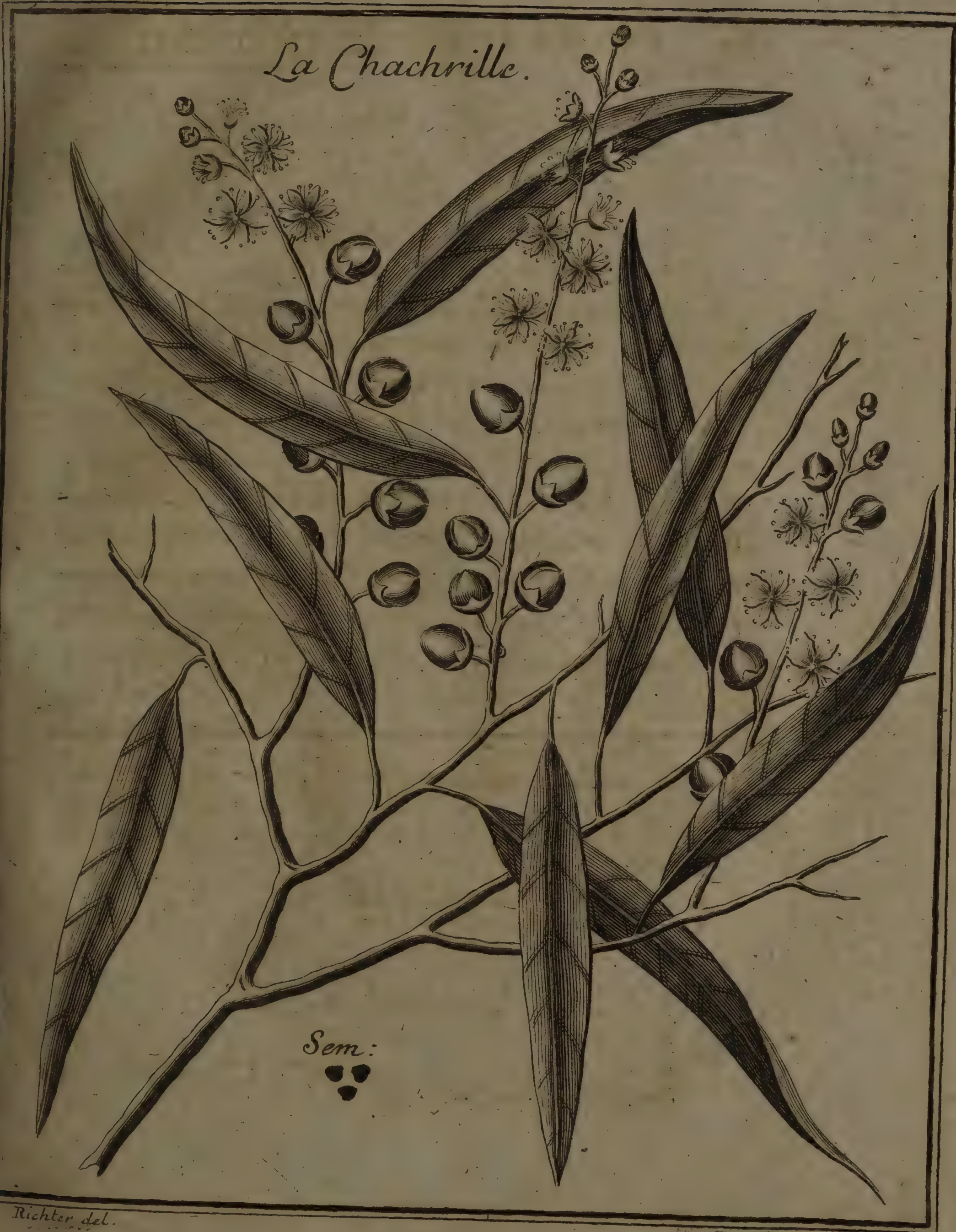
Ricinoi-

Ricinoides elæagni folio. Cortex qui vocatur cascarilla.

Explicatio eiusdem latina.

Arbuſculæ hæ copioſe creſcunt in plurimis Bahamæ inſulis. Raro attingunt altitudinem decem pedum, et vix craſſitiem pedis ſuperant; quamquam veriſimile eſt, craſſiores olim hic fuiſſe inuentas, antequam magna hinc efferri cœpit copia. Folia horum fruticum ſunt oblonga, anguſta, acuminata, pallideque viridia. In extremis & minimis ramificationibus e calycibus ſurgunt floſculi exigui, hexapetali, albicantes, flauis apicibus. Hos excipiunt baccæ ex albo viridiſcentes, diſtinctæ in tres loculos magnitudine piſi, quæ tria nigra ſemina continent, ac in ſirgulis horum loculorum hæret vnum. Cortex huius arboris dum ardet, naribus acceptum ſpirat odorem, & infuſum eius vinoſum & aquoſum ſaporem praebet amarum grate aromaticum.

§. VII.

Richter del.

Bernigeroth fil. ſc. Lips.

§. VII.

Vlterior explanatio fruticis quoad genus & ſpeciem.

Ex arbuſculæ hujus ſuppeditata deſcriptione patet, illam ſatis recte referri inter *frutices*, quum *frutex* a IOANNE RAIO (t) dicatur *ſtirps inter lignoſas altitudine & craſſitudine mediocris, quæque facile in naturam arborum, ſtolonum abſciſſione, transſcendit. Genus* ad quod laudatus vir hanc *ſpeciem* refert, eſt *plantæ triangiæ tricoccæ, quæ gerunt vaſcula frugifera, diſtincta in tres loculos, quorum ſinguli habent vnum modo ſemen;* (v) Cuius opinioni recte adſentiuntur TOVRNEFORTIVS, (x) BVRMANNVS (y) aliique. Hæc vero ſimilitudo generica in nonnullis tantum partibus requirenda eſt. Fieri enim nequit, *vt plures ſpecies eiusdem generis occurrant, quarum radices, folia, caules, flores, ſeminaque ſimilia ſint*, ceu probe obſeruauit TOVRNEFORTIVS. (z) Variis, quæ genus

(t) *in methodo plantarum noua p.* 24.

(v) BOERHAAVIVS *in indice alter. plant. hort. acad. Lugd. Batav.* §. 1. *p.* 253.

(x) *l. c.*

(y) confer. *Theſaurum Zeylanicum.*

(z) in *inſtit. rei herbar. p.* 55. 56. & *lib. c. in append. pag.* 565. Per *Ricinoidem* intelligit *plantæ genus flore roſaceo, ex plurimis ſcilicet petalis in orbem poſitis conſtante, calyci multifido inſidentibus, ſed ſterili. Embryo enim in aliis plantæ partibus naſcitur calyce obuolutus, abitque deinde in fructum, in tres capſulas fiſſilem ſemine fœtas oblongo.*

nus hoc conſtituunt ſpeciebus, adſcribitur *cascarillæ frutex*, ſeu ille, qui cum *Ricinoide elæagni folio* (a) conuenit, a *Ricinoide* in eo differens, vt *figuram foliorum* partim *oleæ*, partim *viticis*, vti dixi acuminoſa, oblonga, tenuia, pallideque viridia contineat. (b)

§. VIII.

Noua quaedam cascarillæ ſpecies recenſetur.

Nouam ſpeciem *cascarillæ* ex noua Hiſpania ad nos transuectam, hactenus minus cognitam, aut minus ſaltem vſitatam refert ALBERTVS SEBA *in hiſtoria exoticorum quorundam medicamentorum ſimplicium*, ſequentem eius ſubiungens hiſtoricam relationem. (c)

Cortex Caſcali.

Cascarillæ *ſimilis & longior eſt & arctius conuolutus, extus coloris ex albo cinerei, intus ruffi, ſaporis amaricantis aromatici. Natalis ei locus idem eſt qui cortici chinæ chinæ, cui etiam proxime accedit. In febribus tam continuis quam intermittentibus vſurpatur vel ſolus, vel cortici Peruuiano remixtus, cuius vim auget & emendat. Extractum eius cum ſpiritu vini paratum ventriculo debiliori egregie medetur.*

C 2 Patet

(a) huius ſpeciem refert I. P. TOVRNEFORT *l. c.*

(b) BVRMANNVS *in theſ. Zeylanico* p. 230. TOVRNEFORT *in inſtit. rei herb. claſſ. XX.* p. 603. 598. 599. BOERHAAVIVS *l. c. P. II.* p. 218. 221. 222.

(c) conf. *acta phyſico-medica natur. curioſorum. volum. IV.* pag. 230. *obſeru. LXX. no. VII.*

Patet ex ſuppeditata deſcriptione, recte *corticem* hunc ad *ſpeciem caſcarillæ* referri, quia continet ſimilitudinem principiorum, ſeu quoad texturam & virtutes cum *noſtro* fere conuenit.

§. IX.

Natale ſolum eius.

Quod ad natale ſolum *huius corticis* attinet, in eo quidem conſentiunt auctores, vt ipſi *Indiam occidentalem* adſcribant, licet in diuerſis adſignandis regnis, prouinciis ac inſulis differant. Præter ea quæ adduximus in §§. antec. *de caſcarillæ cortice ex inſulis Bahamæ*, & noua eius ſpecie ex noua Hiſpania ad nos allata, *perilluſtris* HANS SLOANE *in oris maris auſtrini* copioſe colligi tradit. Laudatur etiam a nonnullis regnum *Peruanum*, ex quo per Dn. LEGERAS *ad Gallos* a. 1670. primum fuiſſe aduectum, POMETVS auctor eſt. (d)

§. X.

(d) *l. c. Kinquina*, inquit, *nous a été aportée du Perou an.* 1670. *par Monſieur Legeras. Les Indiens en uſent infuſé dans l' eau froide du poids de deux gros. Et pour mon particulier je croy que c'eſt, ce que les Indiens appellent* Falſa Kaskarina. LEMMERY *l. c.* p. 203. in genere tantum contendit, *caſcarillam* eſſe *corticem Indicum*, cui adſentitur STISSERVS *actor. laborat. chym. ſpec. II. c. IX.* qui perhibet, *non adeo multis abhinc annis Indiæ quendam corticem innotuiſſe, eleuterii nomine inſignitum, cuius particulam ſe ante aliquot annos a perilluſtri & excellentiſſimo quodam viro, qui ex Anglia ſecum attulerat, dono accepiſſe.* DALEVS demum, *vtramque*

cor-

§. X.

Circa collectionem *huius corticis* nonnulla obſeruanda veniunt, quam tradidit *perilluſtris* HANS SLOANE. (e) Ex relatione autem eius notanda eſt Cautelæ circa collectionem corticis.

corticis Peruuiani ſpeciem veram & falſam per quam *chinam-chinam* & *caſcarillam* intelligit ex India occidentali adferri adfirmat *l. c.* Adde L' HISTOIRE DE L' ACADEMIE ROYALE DES SCIENCES *l. c.*

(e) *Vayage to Jamaica Vol. I. in the Introduction p. 85.* Relatio eius hæc eſt: „One Doctor Fritz a German „Chirurgeon and Chymiſt who had been in the ſouth-„ſeas with Captain Townley, told me he had ſeen of „the Cascarilla-Trees, or thoſe on which grows the „Peru or Jeſuits Bark: that they grow near the ſea „ſide and are very large Trees; that they cut a piece „of the Bark round the Trunk of the Tree near the „ground; that a while after the Bark withers on the „whole Tree, and falls off; that they had taken a Ship „named the Cascarilla, and had thrown moſt of that „Bark her loading, in to the ſea to make room for „Proviſions. That the Leaves generally found in the „Bags of the Bark, was of that Tree, and Plenty of the „Trees is to be met with in the South-Sea.„ h.e. *Retulit mihi Doctor quidam nomine Fritzius, natione Germanus, chirurgus & chymicus, qui cum Townlyo nauis præfecto ad mare auſtrinum profectus erat, ſe quasdam caſcarillæ arbores, ſeu illas vidiſſe, quibus cortex Peruuianus vel Ieſuitarum adnaſceretur. Commemorauit eas gigni in oris, & in altas extendi arbores, a quibus corticis parte, quæ terram truncumque tegit, penitus abſciſſa, reliqua portio, arborem inuoluens, ſicca mox fieret decidua. Narrauit quoque, ſeſe*

præcipue cautela in *colligendo hoc cortice* adhibenda, diuerſa omnino ab illa, quæ in *conquirendo Peruuiano cortice* ſolet obſeruari, (f) quam deſcribunt TRANSACTIONES ANGLICANAE. Refert, ſed ambigue, abſciſſo circa radicem cortice, reliquam eius partem a trunco & ramis penitus decidere. Vera ratio conſiſtit in impedito fluidorum per minimos tubulos circuitu ac nutritionis defectu. Demonſtrat enim præclare MARCELLVS MALPIGHIVS, veræ plantarum anatomes optimus magiſter, plantas componi ex fiſtulis & veſiculis, circulationi ſuccorum alimentisque conuehendis inſeruientibus. (g) Ita-

ſeſe nauem quandam, dictam Cascarilla ingreſſos, multum corticis, quo nauis præcipue fuit onerata, in abyſſum proieciſſe, quo neceſſariis vitæ alimentis locum facerent. Folia demum, quibus ſulci huius corticis plerumque oppleti ſunt, eiusdem arboris eſſe, ac maris auſtrini oram, eiusmodi arboribus multis refertiſſimam, indicat.

(f) vid. *not. ad* §. *V.*

(g) *Fiſtulas*, ait, *eſſe duplicis generis, vel alimento conuehendo, vel aeri excipiendo inſeruientes, easque in ipſis radicibus veluti colligi, ibique diſpergi, ac in ramis eorumque propaginibus vario ac multiplici contextu arctius aut laxius coniunctas veſiculas in interſtitiis ſuis complecti, quas amplificari cogit alimentum, veluti in carnem concreſcens.* vid. TOVRNEFORT *in inſtit. rei herbar. p.* 55. 56.

Itaque ſi prope radicem, vbi fiſtulæ omnes coeunt, tanquam ex fonte præparatum alimentum per minimos canaliculos totius arboris vehementes, *cortices cascarillæ* abſcinduntur, reliqua etiam per partes connexas perit nutritio: hinc fit, vt exſucci cortices plane ſiccefcant (h).

CAPVT II.

De principiis & ingredientibus corticis cascarillæ.

§. I.

DIctum ſuperius eſt, *cascarillam* præter *externa*, quibus a reliquis corticibus diſtinguitur, conſtare *principiis ſulphureis blande vaporoſis*, *reſinoſis*, *ac gummoſo-terreis*, de quorum luculenter probanda veritate iam erimus ſolliciti, illam demonſtraturi, non quidem ex auctoritate & theoria aliorum, ſed ex variis cum *hoc cortice inſtitutis experimentis*; quæ iam ſequuntur.

Principia cascarillæ experimentis demonſtrantur.

I. *Cas-*

(h) Fuſius hac de re egit PERRAVLT *in operib. phyſico-mechanic.* quibus inſeruit librum, *de la circulation de la ſeue des plantes p.* 71--126.

I. *Caſcarillæ* libræ p. c. in moleculas minimas comminutæ infudimus aquæ puræ fluuiatilis menſuras quatuor, ac per tempus nocturnum pro intimiori particularum reſolutione digeſtioni, ac dein deſtillationi e veſica commiſimus, ſub qua prodierunt libræ quatuor aquæ admodum fragrantis, quibus ſupernatabat olei ætherei blande vaporoſi, odore penetrantis, & colore viridis drachma vna.

II. Menſuras duas *aquæ caſcarillæ deſtillatæ*, miſcuimus cum æquali portione vini Rhenani ac e veſica deſtillauimus. Sub deſtillatione accepimus aquæ prius ſpirituoſæ, lacteſcentis, particulis oleoſis refertæ & ſaporis aromatici libram vnam, quam debilior excepit, quæ demum in aquam odore & ſapore penitus deſtitutam abiit.

III. *Oleum* vero *æthereum* cum flammifero HOFFMANNI ſpiritu confudimus, ſub qua mixtione magnam quidem efferueſcentiam & calidiſſimum fumum, nullam tamen exhibuit flammam.

IV. Porro infudimus libræ p. c. *corticis caſcarillæ alcohol vini* ad eminentiam trium digitorum, tamdiu repetendo nouam infuſionem, donec odor, color & ſapor nullam amplius reſinam cortici ineſſe, certum præbebant indicium. Spiritum odore aliquatenus reſinam referentem abſtraximus ad ſpiſſam

fere

fere conſiſtentiam, cui infudimus ſufficientem aquæ frigidæ quantitatem ad præcipitandam *reſinam*, quæ in fundo cucurbitæ collecta, pondere vnciis tribus conſtabat.

V. Reſiduum a præparatione eſſentiæ ſiccatum ponderis libræ medicæ, denuo *aqua ſimplici* ſufficienter fuit decoctum, expreſſum, filtratum & ad conſiſtentiam *extracti* redactum, ponderis vnciæ vnius, dimidiæ & trium drachmarum, remanentibus terreſtris cascarillæ portionis vnciis ſeptem.

VI. Rurſus libræ p. c. *corticis caſcarillæ* prius infudimus *aquæ* ſufficientem quantitatem, quæ poſt decoctionem, expreſſionem, clarificationem & inſpiſſationem reliquit *partis gummoſæ* vncias duas atque dimidiam.

VII. Reſiduum poſt expreſſionem ſiccatum ponderis libræ medicæ ſpiritu *vini rectificatiſſimo* ſoluimus & accepimus *reſinæ* vncias duas & dimidiam, remanentibus vnciis ſex, certo indicio, ſi cum aqua prius infundatur, aliquam partem *reſinæ* cascarillæ in decocto aquoſo ſolui, præprimis ſi *ſale tartari* acuatur.

VIII. Deinde commiſimus *deſtillationi ſiccæ* ex retorta vitrea libram ſemis p. c. *corticis caſcarillæ* in puluerem redacti; ſub qua prodierunt phleg-

matis acidi vnciæ duæ, cui ſupernatabat oleum ſumme volatile inſtar cornu cerui ponderis drachmarum duarum. Hoc excepit oleum admodum ſpisſum & foetidum, priore ſpecifice grauius, pondere æquans vnciam, remanentibus terræ nigræ inſipidæ vnciis tribus.

IX. Phlegma acidum ſeparauimus, infundendo ipſi ſolutionem ſalis tartari, cum qua magnam efferueſcentiam excitauit.

X. *Olei* vero phlegmati ſupernatantis & ab illo *ſeparati* partem dimidiam in ſpiritus vini rectificatiſſimi libra medica ſoluimus, & deſtillationi ex arena ſubiecimus, qua *ſpiritum* accepimus penetrante olei odore refertum ac inſtar ſpiritus cornu cerui ſumme *volatilem*.

XI. Alteram *eius* partem confudimus cum *ſpiritu vitrioli* acido corroſiuo, ſub qua mixtione ad fundum *reſina* præcipitabatur.

XII. Ab vnciis autem tribus *terræ* a deſtillatione ſicca reſiduis poſt calcinationem in crucibulo igne aperto, coctionem cum aqua, & inſpiſſationem, remanebat tantum *ſalis alcalini* ſcrupulus ſemis.

XIII. Denique *reſinam* explorauimus eiusque vnciam vnam cum quadruplo cornu cerui vſti deſtillationi commiſimus, ſub qua prodiit phlegmatis vncia vna & ſemis, cui ſupernabat olei odore inſtar reſinæ grati

drach-

drachma, ſuccedente fortiore ignis gradu oleo craſſo fœtido.

XIV. Suaue *reſinæ oleum* in ſpiritu vini rectificatiſſimo ſolutum gratum ac volatilem illum reddit, eiusque ſaporem reſinoſo amaricantem.

XV. *Idem* ad mixturam ſpiritus flammiferi HOFFMANNI validiſſimum quidem efferueſcentiam edit, nulla tamen ſubſequente flamma.

XVI. Denuo vnciam *eius* vnam retortæ vitreæ inditam deſtillationi ſubiecimus, ſine additione alicuius terrei, ſed vt vi ignis eius contextus inuerteretur. Accepimus a deſtillatione phlegmatis vnciam dimidiam, olei empyreumatici drachmas duas, relictis in fundo retortæ terræ fragilis ſcrupulis duobus, quæ poſt calcinationem, elixiuationem, & inſpiſſationem reliquit *ſalis alcalini* aliquot grana.

XVII. *Reſina* in *oleo æthereo*, v. c. lauendulæ ope caloris ſoluitur, ſed pars tantummodo aliqua in *expreſſo* v. g. amygdalarum.

XVIII. *Eadem* cum triplo amygdalarum dulcium trita in *puluerem* ſaturati coloris abit, & ſaporem exhibet amaricantem, qua in forma vſibus medicis cedit.

XIX. In igne detenta *lucidam* exhibet *flammam*, ſub mitiori ignis gradu *fluxilis* redditur, gratum ſpargens

odorem, a frigore vero in corpus redigitur *durum* atque *tenax*.

XX. *Lixiuium* cum *ſale tartari* paratum, vel *aqua calcis viuæ* aliquam *reſinæ* ſoluunt partem, quod non ſolum ex tinctura eiusmodi infuſi, imminutione ponderis reſinæ, verum etiam ex ſapore grate amaricante inſtar reſinæ percipitur. Hinc decoctum *corticis caſcarillæ*, cum *menſtruo diſſoluente ſalino* paratum, colore ſaturatius fit illo, cum *aqua ſimplici tantum facto*.

XXI. Demum *partem gummoſam igni aperto* commiſimus, ac vncias eius duas atque dimidiam ex retorta vitrea deſtillauimus. Accepimus a deſtillatione phlegmatis vnciam vnam, olei fœtidi drachmas duas, & terræ leuis fragilisque drachmas ſex.

XXII. *Terra hæc* leuiter *calcinata* poſt extractionem cum aqua calida, transmiſſionem per filtrum, & in auras exhalationem, reliquit *ſalis alcalini* inſtar illius, quod a tartaro cremato accipitur gr. XXXV.

XXIII. Tandem *combuſſimus caſcarillæ* libras duas p. c. flamma aperta, quam propter copiam olei & reſinæ facile concepit. Sub deflagratione percipiebatur fumus odorem ſpargens inſtar ambræ gratum, relictis *cineris albi* vnciis tribus, quibus tamdiu adfundebatur aqua, donec lixiuium non amplius ſpiculis ſalinis guſtum feriret. Solutionem filtratam ſub

leni

leni euaporatione ad ſiccitatem reduximus, reſiduis *ſalis alcalini* oleo adhuc grato imbuti ſcrupulis duobus.

XXIV. *Magmatis* huius *ſalini* deflagrato per calcinationem in crucibulo principio inflammabili, ſupererat *ſalis alcalini* aëris acceſſu deliqueſcentis ſcrupulus vnicus.

§. II.

Quum vero in Cap. I. commemoratum fuit, *corticem cascarillæ* a plurimis & alioquin doctis viris ad *chinæ chinæ ſpeciem* referri, neceſſe eſt, vt *experimenta* nonnulla cum *Peruuiano cortice* inſtituta adducamus, quo eo melius pateat ex relatione vtriusque corticis ſumma *inter cascarillæ & chinæ chinæ cortices* differentia. Differentia cascarillæ & chinæ chinæ experimentis oſtenditur.

I. Infuſum *corticis cascarillæ* cum aqua ſimplici ſaturati eſt coloris, & ſaporis amari: *chinæ chinæ* vero exhibet colorem flauum inſtar corticum aurantiorum, & ſaporem adſtringentem auſterum.

II. Si *lixiuium* paratur ex tribus vnciis aquæ & ſalis tartari drachma vna ac in illa *corticis cascarillæ* vncia vna decoquitur, ſaturatior fit colore eiusque amarities corrigitur; quantitas vero eadem *corticis Peruuiani* in lixiuio ſalis tartari eodem modo præparato ſoluta, infuſum exhibet rubicundi coloris inſtar ſanguinis, & ſaporem amaricantem, cum principium

eius acidum admixto alcali ſub decoctione ſaturatum fuit.

III. *Infuſo caſcarillæ*, ſi admiſceatur *vitriolum martis*, non colore illo nigro tingitur, qui ſub mixtione eius cum *decocto chinæ chinæ* obſeruatur.

IV. Vnciæ quatuor *corticis Peruuiani* triplici aquæ infuſione decoctæ poſt expreſſionem, filtrationem, & inſpiſſationem præbent *extracti aquoſi*, adſtringentis vnciam dimidiam & drachmas tres. Reſiduum ſiccatum & ſpiritu vini ſolutum *nihil fere reſinæ* continet, ſed terram potius ſubtilem cum ſulphure in ſpiritu vini ſolutam, quæ ſaturate rubicundum eſſentiæ inducit colorem, eamque leniter adſtringentem reddit; vnde poſt adfuſionem aquæ frigidæ nihil in fundum præcipitatur & ad latera vaſis, ſed turbida potius redditur, & poſt inſpiſſationem leui caloris gradu relinquit *extracti ſpirituoſi* leni ignis gradu in pulerem redacti drachmam vnam & ſcrupulum vnum; amaricantis tamen, & colore magis ſaturati illo, quod a *china china* prius ſpiritu vini ſoluta & aqua poſtea decocta accipitur.

V. *China china* vero triplici ſpiritus vini infuſione prius ſoluta, ac poſtea aqua decocta, & ad conſiſtentiam extracti inſpiſſata, elargitur *extracti ſpirituoſi* vnciam dimidiam, cui aqua infuſa, ſub leni

calore

calore ſoluit & extrahit particulas quasdam ſulphureo-terreas, quæ & colorem flauum & ſaporem amaricantem ipſi inducunt. Reſiduum vero aqua decoctum, filtratum & inſpiſſatum continet *partis aquoſæ* drachmas duas.

VI. *Eadem* per deſtillationem humidam *nullum* fundit *oleum eſſentiale*, ſed potius igne aperto oleum empyreumaticum.

VII. Libra vna *corticis Peruuiani* combuſta, ſoluta ac inſpiſſata relinquit ſalis alcalini drachmam.

§. III.

Ex hactenus adductis *experimentis* clare, opinor, patet, primo *cortici noſtro* admodum fragranti inexiſtere *oleum admodum ſubtile æthereum*, quod odorem ſpargit blande vaporoſum, ac per deſtillationem humidam e cascarilla elicitur (§. I. n. I.); quum conſtet, *quod omnia ex vegetabilibus, quæ attritu & calore forti odore fragrant, per deſtillationem humidam oleum fundant ſubtile, idque eo gratius, quo fragrantior odor fuit.* (a) Tenuitatem partium, quibus *oleum* hoc componitur ex eo discimus, quod non ſolum odore ſeſe valde expandit, verum etiam propter leuitatem ac visciditatem terræ ſubtilis actioni ſpiritus flammiferi reſiſtere, adeoque particularum elaſticarum rapidiſſimum motum, ſeu flammam, concipere nequit. (n. III.)

Ingredientia cascarillæ conſtituunt: 1) Oleum æthereum.

§. IV.

(a) Vid. *Illuſtris* HOFFMANNVS *obſeru. phyſ. chem. l. I. obſ. I. p. 2.*

§. IV.

2) Reſina. Deinde cognoſcimus, non ſolum *generationem reſinæ*, verum etiam *multum eius* in *cascarillæ cortice* contineri. Ad *geneſin* huius indagandam & probandam confert non ſolum reſolutio *cascarillæ eiusque reſinæ* per deſtillationem ſiccam (n. VIII.) in principia, qua reſinam ex phlegmate acido, teneriori terra, & ſuaui oleo conſtare deprehendimus, (b) verum etiam præparatio reſinæ artificialis per commixtionem olei cum ſpiritu vitrioli. (n. XI.) Hoc vero oleum admodum volatile (n. X.) cum phlegmate acido tam arcte in *reſina* cohæret, vt ſola ignis vi (c) retortam non transcendat, (n. XVI.) niſi ipſi admiſceas principium aliquod terreum, quo acidum ſulphuris ſe iungat, & principum inflammabile e compedibus ſuis liberet atque dimittat. (n. XIII.) Exinde pateſcit, *reſinam* nihil aliud eſſe, quam oleum ſubtile ab acido admixto in coagulum redactum. Propter copiam vero olei & phlegmatis acidi, (n. IX.) quam ſub deſtillatione elargitur (n. VIII.) *cascarilla*, non multum ſolum *reſinæ* (n. IV. VII.) continet, tantum, quantum vix ac ne vix quidem in reliquis regni vegetabilis corticibus & radicibus deprehenditur, verum

(b) IDEM *l. c. p.* 60. *ſeqq.*
(c) Hæc enim ad texturam reſinoſarum partium diſſoluendam

rum etiam *reſina* hæc ob principii inflammabilis abundantiam admodum *calida* eſt atque *elaſtica.*

E §. V.

uendam non eſt aptiſſimus artifex; efficit potius, vt oleum reſinæ cum acido ſulphuris & copioſiori terra arctius vnitum in motum fluiditatis abripiatur, & oleum copioſius *fœtidum* priori ſpecifice grauius conſtituat. Etenim poſt humidi exhalationem & principii pinguis deflagrationem remanet terra fixa nigra, quæ ſub rectificatione eius ſatis copioſe colligitur. Nam deſtillatione & adfuſione aquæ repetita, monet *Celeb.* BOERHAAVIVS in *elem. chem. P. II. p.* 365. 66. *olea fœtida in copiam terræ in tam paruam veri olei reduci.* Exinde conſtat, oleum empyreumaticum non naturæ, ſed artis productum eſſe, ac ignis violentia ex iis maxime elici corporibus, quæ copioſi pingui abundant principio. Deinde euidens fit, cauſſam fœtoris olei huius materialem ac præcipuam conſiſtere in principio, quod mixtis materiam ad ignem, vel flammam concipiendam ſubminiſtrat, fortiter ſalium actione agitatum, quemadmodum inter alia egregie aduertit *venerandus ſenex* HOFFMANNVS *lib. III. obſ. phyſic. chemic. ſelect. obſ. X. p.* 316. *ſqq.* Subtiliora enim ſalia ignis calore exagitata, adoriuntur principium pingue, & ſub hoc inteſtino motu deſtructionem priſtini corporis & mutationem odoris ſaporisque conciliant. Ex his omnibus apertius coniicimus, ignis potentiam in immutando odore ſaporeue, in deſtruendis compoſitis plurimisque mixtis, ea repentino & extremo ſubtili motus impetu non longo temporis interuallo diſſoluentem, vt docente B. STAHLIO in *opuſc. phyſic-chymic. medic. p.* 400. *e priſtina cohæſione diſturbet & in aliam ac nouam plane*

trans-

§. V.

Quo menſtruo reſina ſoluatur?

Reſina caſcarillæ (d) requirit menſtruum aptum & veluti ſui ſimile, (e) ſeu ſpiritum vini rectificatiſſimum, (n. IV. VII.) quem cum *illuſtri* HOFFMANNO (f) voco: *oleum vegetabilium per fermentationem in phlegmate ſolutum & cum illo arctius vnitum.* Itaque quæcunque ex fluidis principio æthereo inflammabili conſtant, illa ad reſinam ſoluendam omnino apta ſunt. Iam vero præter *alcohol vini oleaætherea* & *expreſſa* continent τὸ φλωγιςὸν, adeoque ad reſinam ſoluendam, prout maiori vel minori ſcatent humiditate, idonea magis deprehenduntur. Ex his clarum ac manifeſtum fit, menſtruum, quod cum corpore ſolubili vniri nequit, rei ſoluendæ non eſſe idoneum. (g) Hinc ratio in promtu eſt, cur reſina renuat

tranſponat & conuertat, vt non modo longe diuerſa a priori textura inde naſcantur, ſed & frequentiſſime aliena ab omni ſolito naturæ ordine & ſpontaneo prouentu.

(d) STISSERVS *laborat chemic. ſpec. II. c. 9. Cortex,* inquit, *eleuterii particulis reſinoſis turget, quæ diffracto cortice ſtatim in conſpectum prodeunt. Hinc tenax obſeruatur & difficulter in puluerem abit.*

(e) BARCHHVSEN in *elem. chem. Lib. II. cap. 4. p. 123. oleoſum,* inquit, *ſulphureum menſtruum vt alcohol vini vel oleum quoduis ſui ſimilia vel ſibi cognata pro re nata, vel ex parte, vel omnino diſſoluit.*

(f) *Lib. II. obſ. IV. p.* 128. *& obſ. IX. p.* 151.

(g) Copioſe deducit *Illuſtris* HOFFMANNVS *lib. II. obſ. VIII. ſolutionem fieri vnione ſoluentis & rei ſolubilis,* & BAR-

at vnionem aquæ, ac in ſpiritu vini ardente ſoluta adfuſa aqua præcipitetur, ſeu noua vnio menſtrui cum alio corpore inſtituatur.

§. VI.

Interim tamen *liquidum aquoſo-alcalinum* non *gummoſas* ſolum particulas, ſed quasdam quoque *reſinas* ſoluere, experimenta (§. I. n. XX. & §. II. n. II.) inſtituta docent. Ratio huius ſolutionis conſiſtit in intimiori connubio ſalis alcalini cum principio ſulphureo, ita, vt ambo ſal neutrum conſtituant, quod expedite aquæ motui obſecundando facile ſoluitur. (h) Menſtruum ſalinum diſſoluit aliquam reſinæ partem.

E 2 §. VII.

& BARCHVSEN *l. c. p.* 122. docet, *magnam extrahendarum rerum eſſe diuerſitatem ratione commixtionis principiorum, alias aliis habere vel ſolidiores compactioresque, vel molliores particulas, & alias copioſo oleo, alias ſale, alias alio principio ceteris dominante ſcatere: ita, vt ſecundum horum varietatem, aliud atque aliud adhibendum ſit menſtruum.*

(h) vid. *Illuſtris* PRAESES *l. c. obſ. VIII. p.* 144. cui ſuum addit ſymbolum BARCHVSEN *l. c. p.* 123. & 354. quippe qui contendit, *menſtruum alcalicum, vt ſalia quæuis alcalia aquæ ſtimuli loco addita & in liquorem reſoluta, oleoſa, reſinoſa ac ſulphurea diſſoluere, ſeque eorum poris interponere, vt inde haut ægre extractioni ſiue aquoſo ſiue ſpiritu ardente inſtitutæ, obſequantur.*

§. VII.

3) Gummi. Porro in caſcarilla animaduertimus principium *gummoſum* (n. V. VI.), ſeu ſubtilem terram leuiter ſulphuream in phlegmate ſolutam (n. XXI). Requirit hoc menſtruum aliquod liquidum, (i) quod ipſi adſu-

(i) Quantitas *extracti caſcarillæ* adcurate determinari nequit, quum pro vario parandi modo prouentus eius differat. Si aqua ſimplici tantum paratur, obſeruatis cautelis neceſſariis, plus extracti præbet (n. VI.), quia menſtruum hoc non gummoſam ſolum, ſed aliquam etiam reſinæ ſub decoctione *caſcarillæ* ſoluit partem. Idem quoque contingit, quando cum lixiuio ſalis tartari extractio inſtituitur. Sub hac enim operatione non ſolum intimius pars gummoſa ſoluitur, verum etiam reſinæ multum in modum fluiditatis abripitur. (§. VI.) Si vero poſt extractionem reſinoſam reſiduum prius ſiccatur, & aqua poſtea ſoluitur, minor pars extracti obtinetur, (n. V.) certo indicio, quod gummoſæ particulæ propter terram leuiter ſulphuream non renuant vnionem ſpiritus vini rectificatiſſimi. Deinde niſi deſpumando & filtrando craſſior terræ portio ſeparatur, maiorem quidem quantitatem extracti, virtute tamen debiliorem accipimus. Demum extractum caſcarillæ aquoſum ad præſcriptum APINI præparatum, ſeu vti illud vocat in *relat. hiſt. febr. epid.* ληξυπυρετὸν ſuum in eo a noſtro differt, quod parti gummoſæ addidit puluerem ſubtiliſſime tritum, id quod vindiciæ *celeb.* TREWII contra *Cl.* WERLHOFIVM luculenter probant. Sequentia enim in *commercio liter. noric. hebd. LII. p.* 410. commemoran-

adfuſum e caſcarilla mediante calore partes ſubtiles ſalino-terreas extrahit, eo facilius ſeiungendas; quo laxius cohærent, & ſecum in motum abripit, quarum ſpecificum quaſi menſtruum *aqua* conſtituit, quae in poris ſemper aliquid olei abſcondit, diſſolutum abducit, ita, vt ipſi aquæ contraria alioquin innatare *videatur* natura.

§. VIII.

Terræ fixæ parum *cortex caſcarillæ* continet (n. VIII. XXIII.), quæ poſt calcinationem mixtum leue & admodum fragile relinquit, ſimile illi, quod B. STAHLIO teſte, (k) in igne in *pollinem & ſumme pumicoſam, poroſam & veluti veſicularem raritatem expulſo humore exuritur.* *Solidum* vero hoc friabile ac in igne conſtans principium, non baſin ſolum fere omnium corporum mixtorum præbet, verum etiam pro varia ſulphuris & ſalis in illam actione (l) diuerſæ corporum ſtructuræ cauſſa exiſtit. 4) Terra fixa.

 §. IX.

morantur: *Cum ex caſcarilla nimis caro tunc pretio vendita parum extracti obtineretur, decoctum per cribrum ſetaceum traiiciebatur, vt puluis ſubtiliſſimus ſimul transiret, ex quo per inſpiſſationem paratum, remanens vero in cribro ad ſuffimigia habitum fuit.*

(k) *l. c. p.* 146.

(l) Hinc *terra* chemicis audit *corpus paſſiuum*: conf. BARCHVSEN *in elem. chem. Lib. I. ſect. I. cap. VII. p.* 39.

§. IX.

Terra continet aliquid ſalis alcalini.

Hinc deprehendimus, *terram corticis noſtri calcinatam* largiri aliquid *ſalis alcalini.* Quæſtio vero hic occurrit: vtrum ſalia iſta a terra poſt deſtillationem ſiccam (n. IIX.) & deflagrationem, (n. XXIII. XXIV.) imo extractionem aquoſam (XXII.) & reſinoſam, (XVI.) reſidua ante analyſin chemicam terræ *formaliter* inexſtiterint, an *materialiter*? Sed omnia, reſpondeo, mixta non continent formaliter ſalia, quæ igne producuntur, ſed materiam tantum ad generationem eorum præbent, ſub motu vero ignis naturam ſalium, veluti alcalinorum induunt. Nam rerum materialium motus tendit ad ſalium geneſin, & omnis, quæ in rebus contingit mutatio, fit quoad figuram, motum inteſtinum, & locum totius (per leges motuum). Iam vero conſtat conſenſu chemicorum & phyſicorum omnium, *ignem* nihil aliud eſſe, quam materiæ ſubtiliſſimæ æthereæ rapidiſſimum motum. Hinc ſponte ſua ſequitur, ſub motu ignis auferri & aliter transponi terræ particulas, ſub qua mutatione noua forma & qualitas pro varia particularum textura rebus inducitur. (m) Itaque

Formale ſalium alcalinorum.

(m) Plura hæc de re ſciendi cupidus adeat *illuſtr.* BOYLE, qui in *chem. ſcept.* ingenioſe non minus quam docte oſtendit, ignis vi corpuſculorum figuras, ſitum magnitu-

que ſi particulæ ſalinæ ſub ignis violentia nimis craſſæ fiant, ac difficilius ſub eius motu in auras rapiantur, *ſalia* producuntur *alcalina fixa* (n), qualia e vegatabilibus combuſtis extrahuntur. Vnde facile eſt ad intelligendum, cur ignis violentia *terræ corticis noſtri* prius inſipidæ ſaporem alcalinum (o) acerrimum induxerit? tanquam ſignum, terram, vtpote principium ſalium conſtitutiuum hoſpitium ipſis præbuiſſe, ſed ſub alia forma, ſitu & figura, quæ vero igne mutata & concentrata actionem eius mirifice auxerunt.

§. X.

Materiam ad *ſalium alcalinorum* geneſin ſuppeditant principium *inflammabile* & *ſal acidum*. Ex his ad naturam ſalis alcalini firmum eſſe conſequutionis filum, tradit B. NEVMANNVS (p); ſiquidem ex coniun- Eorum materiale.

gnitudinem mutari, nouamque rerum texturam prorſus produci.

(n) conf. *ill.* PRAESIDIS *diſſert. de generatione ſalium* §. *VIII.*

(o) IDEM *in medic. ration. ſyſtem. t. I. lib. I. ſect. I. cap. V.* p. 101. *Motu*, inquit, *calido inteſtino aucto partes vnitas a ſe inuicem diſcerpi, diſſolui, fixas volatiliſari, inſipidas ſapidas & ſalſas reddi, pingues ac temperatas acres & valde calidas fieri, compluribus experimentis phyſicis ac chymicis comprobari poteſt.*

(p) *in lect. chem. de ſalibus alcalino fixis p. 16. ſqq.*

iunctione & reſolutione horum corporum generationem ſalium demonſtrat. Pro principii huius inflammabilis & ſalis acidi proportione & conſtitutione differt etiam quantitas ſalis alcalini, (q) id, quod cognoſcimus ex experimento (n. XXII.) adducto. Principium enim acidum cum poſt deſtillationem extracti *cascarillæ* ſiccam cum principio φλωγιςὸ in terra eius fixa probe ſubactum fuit, mirum non eſt, ſi poſt calcinationem, accedente motu ignis rapidiſſimo, ſal acali in maiori copia fuerit productum. Hinc varietas reliquorum ſalium alcalino fixorum variis operationibus chemicis (n. XII. XVI. XXIII. XXIV.) e *cortice noſtro* productorum deducenda eſt ab exceſſu, vel defectu, aut inſufficiente vtriusque principii ad producenda ſalia alcalino-fixa neceſſarii proportione.

§. XX.

Specifica cascarillæ grauitas vnde?

Demum cum ſub operationibus chemicis cum *cortice cascarillæ* inſtitutis materiam ſemper pondere decreſcere obſeruatur, recte colligimus: *ſpecificam* corporum grauitatem non tantum a mole, quam a firmiori potius vel laxiori particularum cohæſione & ſubtili ætheris vorticoſo motu ac preſſione eſſe deducendam, quam ob

(q) IDEM *l. c.*

obrem *Illuſtris* HOFFMANNVS (r) grauitatis duplicem eſſe cauſſam adfirmat, *alteram externam & communem, motum nempe fluidi ætherei vorticoſum circa globum noſtrum terraqueum, verſus centrum terræ corpora comprimentem; alteram internam & cuiuis corporum ſpecificam, quæ a diſpoſitione & ſtructura partium mixtum conſtituentium proficiſcitur, & quæ variis modis impulſum fluidi determinat.* Itaque ſi *cascarilla* igne aperto in principia reſoluitur, vel partes eius conſtitutiuæ extrahuntur, non modo firmior & arctior particularum cohæſio deſtruitur, porique antea minores diſtenduntur, ſed & fluidum ſubtiliſſimum æthereum magis expanditur, vt obſeruante *Illuſtri* HOFFMANNO, (s) *pro laxiori corporis nexu, porisque amplis & fluido æthereo plus repletis minoris ponderis ac grauitatis corpora fiant.*

§. XII.

Tandem ex relatione experimentorum cum *Peruuiano & cascarillæ* corticibus factorum ingens diſcrimen cognoſcimus, ſiquidem *china china* nihil continet principii ætherei oleoſi ac reſinoſi (t), ſed potius terram adſtrin- gentem Cortex cascarillæ ratione principiorum differt a china china.

F

(r) *Lib. III. obſ. phyſ. chemic. p.* 362.

(s) *l. c.*

(t) STISSERVS *act. labor. chemic. c. X.:* confirmat experimenta §. I. n. IV. & VII, & §. II. n. IV, & V. *Cum ſpiritu*

gentem, & ſal aliquod fixum amarum (v). Terra haec ſtipticae indolis prout rudior, aut ſubtilior exiſtit, vna cum ſulphure crudiori in menſtruo ſpirituoſo & aquoſo facile ſoluitur, ac efficit, vt ſub mixtione eius cum vitriolo martis præcipitatio & turbatio mixti oriatur, (§. II n. III.) a coniunctione vero principii ſulphurei & terræ alcalinæ rubicundus producatur color, (§. II. n. II.) nec non maior ſalis alcalini pars propter copiam acidi per combuſtionem ex illo (§. II. n. VII.) eliciatur. Quum igitur cortices hi a ſe inuicem valde differant, quod ex determinatione & diſſimilitudine eorum, quæ ipſis inſunt, adparet, diſſimilia ad ſimilia, ſeu *vtrumque corticem*, ad *vnam ſpeciem* (x) referre velle, audax ſane foret conatus.

CAPVT

ſpiritu vini ait *rectificatiſſimo ex vtroque quidem cortice tinctura extrahitur, magis ſaturata tamen ex cortice Eleuterii quam ex peruuiano illo obtinetur, cuius tinctura facta abſtractione ſpiritus vini per deſtillationem, neutiquam extractum ſpiſſum ſed turbidum ſaltem dilutum relinquit, vlterius ad ſiccitatem vsque euaporatum, in puluerem abiens, cum tamen corticis Eleuterii tinctura ſpiritu vini per deſtillationem auocato extractum plane reſinoſum & balſami inſtar craſſum largiatur.*

(v) vid. HERMANNVS in *cynoſur. mat. medic. p.* 98.

(x) In diſcrimen *inter Peruuianum & cascarillae cortices* inquiritur dans L' HISTOIRE DE L' ACADEMIE ROYALE DES

SCIENCES

CAPVT III.

De inſignibus corticis cascarillæ virtutibus.

§. I.

Quid per vires intelligatur.

QVum ſecundum GALENI dictum (a) *medicamentorum vires noſſe methodum medendi præcedat*, neceſſarium æque ac vtile erit, expoſitis partibus *corticis noſtri* conſtitutiuis veras, quas pro tam diuerſa corporum ſtructura exſerit *virtutes* perſcrutari easque ſibi reddere cognitas atque perſpectas. Per *vires* autem quas *cascarilla* edit, intelligo potentiam eius agendi in corpora. Quum vero ſub actione ſtatus,

SCIENCES *an. MDCCXIX. p. 67. 68. vbi: Malgré ſa reſſemblance auec le Quinquina, le Chacril en differe beaucoup. Au goût il eſt plus amer, plus acre, & presque brûlant, au lieu que le Quiquina eſt d'une amertume plus desagréable, & a plus d'aſtriction, ou de ſtipticité. Le Chacril échauffé ou brûlé donne une agréable odeur aromatique que n' a point le Quinquina. Enfin le Chacril allumé a la Bougie jette une fumée épaiſſe & beaucoup de fuliginoſités, & ce qui en reſte eſt un Charbon bourſoufflé & rarefié, pareil a celui des reſines brûlées, ce qui marque une grande quantité de matiere reſineuſe par rapport à ce que le Quinquina en peut contenir.*

(a) *De method.*

mutatio accidat, quia actio dicitur mutatio ſtatus, cuius ratio in ente, quod eundem mutat, continetur, ſub actione *caſcarillæ* & corporum reactione variæ producuntur mutationes, quas paullo penitius iam nobis intueri liceat.

§. II.

Virtutes generales ſunt 1) blande ſedatiuae.

Vires vero *corticis noſtri* ſunt vel *generalioris*, vel *ſpecialioris* conſiderationis. *In genere* ipſi competunt virtutes *ſedatiuæ*, *tonicæ* ac *balſamicæ*, *diaphoreticæ* & *diſcutientes*. *Sedatiuas* dico, quia excedentes in ſolidis & fluidis partibus motus reddit pacatiores doloresue ſedat. Operatur enim ſuo ſulphure volatili blande vaporoſo (cap. II. §. I. n. I. &. §. III.) quo fluida expanduntur, ſolida vero nimis tenſa relaxantur. Quum vero principia, quibus ſedatiua agunt, quam maxime a ſe inuicem diuerſa ſint, differentes quoque producuntur effectus; quare in *cortice noſtro* conſpicimus blandum ac naturae admodum amicum ſulphur, odore fragantiſſimum & virtute praeſtans diuerſum omnino ab illo, quod vti opium, hyoſcyamus, cet. odore graueolente & vapore craſſi ſulphuris naturae aduerſo capiti ſtuporem conciliat, narcoſin inducit, ac motus in corpore auferendo vires proſternit, ſtagnationes, ſtaſes, inflammationes, ſphacelum aliaque dira excitat ſymptomata.

§. III.

§. III.

Altera virtus eſt *tonica*, quam principio amaricante reſinoſo partibus gummoſo-terreis remixto edit, quo non ſolum in partes ſolidas fibras intendendo, verum etiam ſpirituascentiam inducendo humoribus, vel deficientes particulas aethereas motu inteſtino aucto reſtituendo operatur (b). Principium hoc cum ſulphure blande vaporoſo intime iunctum, motum ſpaſticum, vel vniuerſalem, vel particularem ſedat, ac aequalem reddit motum progreſſiuum. Vnde iis in morbis, quorum ratio in turbato ſolidorum motu quoad exceſſum vel defectum motus tonici continetur, quam maxime conducit. 2) tonicæ.

§. IV.

A primariis nobilioribusque his virtutibus reliquae *diſcutientes* & *diapnoicae* dependent. Conſtat enim ex pathologicis, ſub ſpaſtica ſtrictura defectum perſpirationis & ſudoris eſſe, quia tubus capilaris ad extremitatem impleri nequit, niſi ſit peruius. Quum vero *cascarilla* ſpasmos relaxet (§. II.) ac virtute ſedatiua & tonica aequalem motum efficiat (§. III.) reli- 3) diaponicæ & discutientes.

(b) Hinc *Ill.* HOFFMANNVS t. III. *medic. ſyſtemat. rat. p.* 519. & 521. *inter balſamica* refert *corticem, quae calidioris & acrioris ſunt indolis.*

reliquae ſe-&-excretiones, inprimis quae fiunt per cutis ſpiracula, (c) rite peraguntur, cum vaſa ſecundum naturam patula ad omne punctum corporis liberum aditum permittant. Itaque motu tonico aucto fluida citatiori curſu per corpus feruntur, eoque globuli ſanguinis motu circa axin rotatorio celerius agitati in minimas diuiduntur moleculas, humores ſpiſſi ac viſcidi attenuantur, & fluidiores reddantur obſtructionesque reſerantur. Vnde *corticem cascarillae* optimas exſerere virtutes experimur in morbis acutis, qui a ſtaſi, & chronicis, qui a ſtagnatione humorum ſeu impedita ſpiſſi ſanguinis per minima vaſcula circulatione oriuntur.

§. V.

Virtutes non abſolutæ, ſed relatiuæ ſunt.

Iam vero laudatae *virtutes* non *abſolutæ* ſunt, (d) ſed *relationem* habent ad internam corporum diſpoſitionem, vt pro æqualitate & proportione agentis & reagentis determinati in corpore producantur motus, quum

(c) *Corticem hunc* vel in ſubſtantia vel in extracti forma *epidem.* largiter ſudare, variis obſeruationibus conuictus memoriae prodidit APINVS *in Febr. epidem. hiſt. relat.* §. L. p. 91.

(d) *Ill.* HOFFMANNVS *in medic. rat. ſyſtem. t. III.* ſect. II. cap. III. *p.* 454. 56. *omnes, omnino*, inquit, *corporum in rerum natura vires neutiquam ſunt abſolutae, ſed relatiuae & conditionatae, certis reſpectibus & circumſtantiis limitatae.*

quum ſecundum leges motuum nullam fieri actionem ſine reactione, eiusque vim a reagente in conflictu varie modificari, conſtet. *Cascarilla* igitur non eandem & ſpecificam in omnibus ac ſingulis corporibus virtutem edit, ſed requiritur conditio certa indiuiduorum, ſecundum quam ad determinatos effectus capax eſt.

§. VI.

Quicunque igitur corpora a ſe inuicem diſcernendi & pro horum differentia diuerſimode *corticem cascarillae* adplicandi gaudet facultate, is via recta incedit. Corticem enim eiusque reſinam admodum vim habere elaſticam liquet, propter olei, quo abundat, copiam (Cap. II. §. IV.): hinc *ſiccioribus & calidioribus* non conuenire naturis, *ſed frigidioribus* potius & *languidioribus* prodeſſe diſcimus, qui propter tenacitatem humorum & motum depreſſum indigent ſtimulo & reſolutione. Et vel ideo *illuſtris* HOFFMANNI (e) elegans obſeruatio imis ſenſibus notanda eſt, aientis: *quia* (cortex cascarillae) *ſanguinem exaeſtuare & calorem accendere ſolet, in bilioſis ad motuum impetus pronis ſubiectis minus, & nonniſi in refracta doſi, ex vſu eſt, in ſegnioribus vero, in phlegmaticis & mulieribus magis & tunc commodiſſime cum cortice chinae chinae miſcetur.* In quibus ſubiectis magis conducat cascarilla?

§. VII.

(e) *Medic. rat. ſyſtem. t. IV. P. I. p.* 31.

§. VII.

Quinam virtutes corticis huius ſpecialiores primum indagauerint?

Cognitis iam virtutibus generalioribus, ſpecialiores quasdam obſeruationes ab experientiſſimis medicis variis in morbis notatas proferre, operae pretium videtur, ſi prius meminerim illorum, qui huius remedii vſum & virtutes noſtris in terris indagarunt. Praeter APINVM in hunc cenſum veniunt principes medicorum noſtri aeui, *illuſtris* HOFFMANNVS & B. STAHLIVS, ſiquidem ab illis variis in caſibus & adfectibus commendatus fuit, quorum experientia reliquorum cl. virorum, imprimis *celeb.* IVNCKERI adſidua in obſeruando comprobauit induſtria, vt taceam Gallos, inter quos præ reliquis *Mſr.* FAGON & BOVLDVC eminent, qui B. STAHLII & reliquorum veſtigia prementes, *cascarillam* maxime in ſpaſticis & internis inflammatoriis morbis profuiſſe animaduerterunt.

§. VIII.

Laudatur in febribus intermittentibus.

A doctiſſimis his viris primo quidem celebratur *cortex noſter* vel ſolus, vel china china remixtus, in *febribus intermittentibus* ad motus totius generis neruoſi & vaſculoſi ſpaſticos ſopiendos, ſi prius materia fuerit expulſa; quo in caſu non ſolum non nocere, ſed illo quam maxime opus eſſe conſentiunt. (f) *Illuſtris* enim HOFF-

(f) *Illuſtr.* HOFFMANNVS *in medic. ration. ſyſtem. t. IV. P. I.* &

HOFFMANNVS teſtatur (g), *corticem caſcarillae accommodatiſſimum eſſe remedium in febribus intermittentibus*, *ob principium quo inſtructus eſt balſamicum & ſulphureum anodynum* (h). Exhibet vero in *tertiana caſcarillam* cum in tertiana.

G *cortice*

& B. STAHLIVS *in diſſertat. de tertiana, febris genium vniuerſum manifeſtante p.* 56.

(g) *l. c. p.* 31.

(h) *Mrſ.* FAGON & BOVLDVC, praeſtantiam corticis caſcarillae in his *febribus* confirmant obſeruationibus, a quibus tamen in eo diſſentimus, quod ad febrium curationem partem tantummodo requiri *reſinoſam* autumant. Quum enim febris fundamentum conſiſtat in motu auctiori a ſpaſtica totius generis neruoſi & vaſculoſi ſtrictura prouueniente, non modo tonica propter atoniam, quae ſpaſmum excipit, quam potius ſedatiua ad excedentes motus compeſcendos hic conueniunt. Merentur hic adponi, quae dans L' HISTOIRE DE L' ACADEMIE ROYALE DES SCIENCES *an. MDCCXIX. p.* 68. 69. traduntur: *Feu M.* FAGON *auoit dit pluſieurs fois à* M. BOVLDVC *que dans le temps où le Quinquina étoit encore rare en France il auoit ſouvent employé le Chacril auec ſuccès dans les fiévres intermittentes. Apparemment ſa partie reſineuſe & penetrante diuiſe & attenuë les matieres mal cuites, épaiſſes, viſqueuſes qui ſont le leuain de la fiéure. Ce febrifuge a cet auantage ſur le Quinquina qu'il agit en plus petite doſe, & n'a pas beſoin d'être ſi longtemps continué. En general* M. FAGON, *au rapport de* M. BOVLDVC, *étoit ſi perſuadé que dans les Febrifuges c'eſt la partiereſineuſe qui agit le plus pour la gueriſon de la fiévre, qu'il faiſoit ſouvent faire une infuſion du Quinquina auec l' Eau de vie, pour l' ajoûter*

cortice chinae chinae & ſale quodam *medio* & *digeſtiuo* ac *nitroſo* combinatam. His enim non ſolum vis adſtringens *corticis Peruuiani* corrigitur, ac principium nimis elaſticum in *cortice caſcarillae* temperatur, verum etiam materia in primis viis forte latitans ad euacuandum praeparatur. IDEM *in febribus* quoque *quartanis caſcarillam* admodum commendat (i); nec non in *quotidianis*, vbi ad promouendam cuticularem excretionem, quam compeſcendam ſucceſſiue febrilem habitualem commotionem, puluere ex antimonio diaphoretico, cornu cerui philoſophice praeparato, tartaro vitriolato & *cortice caſcarillae* bis quotidie ad drachmam dimidiam per octo dies vti iubet. (k)

in quartana & quotidiana.

§. IX.

ter aux infuſions ordinaires, & hâter par là l'effet du Quinquina. Quelques uns y ajoûtent d'autres matieres reſineuſes en ſuivant la même idée. Longe aliter quidem ſentit STISSERVS, ſed inepte. Exiſtimat enim corticem noſtrum *virtute febrifuga* notabili haut pollere; interim tamen in illis concedit eius vſum, cum *particulis reſinoſis & balſamicis corpori noſtro haut ingratis refertus ſit. vid. act. laborat. chem. ſpec. II. cap. IX.* Meliora certioraque ex praxi nobis reliquit *Exc. vir* I. IVNCKERVS, quippe qui in *conſpectu therapiae generalis p.* 302. maiore cum fructu ipſum praeberi adſerit *in febribus intermittentibus; vtpote quas, aliis congruentibus additus aut ſubiunctus, ſaepe feliciter perſanat.*

(i) *l. c. t. III. P. I. ſ. I. p.* 69.

(k) *S. III. p.* 103.

§. IX.

APINVS celeberrimus medicinae Profeſſor Altorfinus (l) in febribus *continuis* magni facit *caſcarillae corticem*, eumque non minus felicem, ſed quod plus eſt, vt plurimum ſenſibiliorem praeſtitiſſe teſtatur effectum, quam in *intermittentibus*. Nouam hanc ac expeditam vocat curandi methodum; tantum vero abeſt, vt inuenti laudem ſibi vindicet, vt potius MORTONO & ANGLIS potius deberi lubens fateatur. (m) Ex *hiſtorica febris epidemicæ relatione*, quæ a. 1694. & 95. in Noricæ ditionis oppido Herſprucenſi & vicino tractu graſſabatur, liquet, illum *hoc cortice* vſum fuiſſe in *febribus petechizantibus*, *catarrhalibus malignis*, & *epidemicis intermittentes ab initio ſimulantibus*, cet. vel in ſubſtantia, eſſentia, pilulis, vel extracto, quod vocat λŋξυπυρετὸν, modo ſupra (Cap. II. §. VII. lit. i) deſcripto. Præprimis commendat *extractum ſuum antifebrile* cum aquis diapnoicis, eiusque maxime notabilem in *ætate iuuenili* ac *puerili* deprædicat efficaciam. (n). Quod vero de vſu *corticis caſcarillæ* vel in *ſub-*

nec non in continuis.

in febribus catarrhalibus malignis & petechizantibus.

(l) *In hiſt. relat. febr. epidem. eiusque praefat.*
(m) *l. c. p.* 82. *& praefatione hiſtoricae relationi febris epidemicae* praemiſſa.
(n) l. c. obſ. XLI. p. 267. ſqq. Magna lis eſt inter eruditos,

ſubſtantia, vel *extracti forma* præſcripti adſeuerat, dum medio morbi curſu & ſecundo vel tertio die in integrum ægros reſtitui contendit, id non vbique aliorum experientiæ reſpondet. (o) Interim tamen in *febribus intermittentibus epidemicis anomalis malique moris corticem noſtrum* celebrat *illuſtris* HOFFMANNVS, (p) qui extra paroxiſmum drachmam dimidiam pulueris ex abſorbente terreo, antimoniato fixo, nitrato & tonico ex *china china & cortice cascarillæ* bis vel ter quotidie in aquis diapnoicis ſuadet.

In epidemicis intermittentibus anomalis malique moris.

§. X.

ditos, *cortex cascarillae*, an *Peruuianus* ſit, quem APINVS adhibuerit? Verum quidem eſt, APINI deſcriptionem corticis numeris Platonicis eſſe obſcuriorem; vnde non mirum, ſi *Cl.* WERLHOFIVS *illum* pro *china china* habuerit; interim tamen facem praetulit *Celeb.* TREWIVS, & indubitatam veritatem *cascarillae* ab APINO adhibitae ſimulac deſcriptae euicit, pro qua ſtabilienda relationem pharmacopoei KIRSTENII inſeruit *commerc. litterar. Noric.* vtpote *qui non ſolum* ALTORFII, *verum etiam Herſprucci eo quidem, de quo* APINVS *loquitur tempore epidemico, prouiſoris, vt loqui amant, munus ſuſtinens, medicamenta praeſcripta parauit.* Idem quoque l. c. tradit, quo die, quo menſe, ſub quo nomine prius fuerit vſus APINVS *cortice cascarillae vid. Hebd. LI. p.* 401. *ſeqq. & Hebd. XX. p.* 153.

(o) *Conf. Exc. Vir.* IVNCKERI *conſpectus Therapiae generalis*, p. 302. & *conſpect. medic. theor. pract.* p. 478. & 599.

(p) *l. c.* §. *IV. p.* 110.

§. X.

Deinde *caſcarilla* commendatur in febribus *acutis inflammatoriis*. Specifico cum effectu illum adhibuit B. STAHLIVS in *pectoris* adfectibus, præprimis vero in *pleuritide* vera & *peripneumonia* (q) ob virtutem lenientem, ſedantem, ac diſcutientem. Specialem, qua B. vir in curandis hiſce morbis vſus fuit, methodum, retulit mihi *affinis honoratiſſimus* G. E. STAHLIVS, quæ in eo conſiſtit, quod in *principio* præſcripſerit *eſſentiam corticis caſcarillæ* cum reſoluente & diſcutiente catarrhali v. g. pimpinellæ albæ remixtam, a guttis XXX. vſque ad XL; in incremento vero & ſtatu puluerem *reſoluentem compoſitum* (r), tempore nimirum matuti-

In febribus acutis inflammatoriis.

in pleuritide & peripneumonia.

 no

(q) *Vid.* L' HISTOIRE DE L' ACADEMIE ROYALE DES SCIENCES *an. MDCCXIX. pag.* 69. *vbi* : *L' illuſtre M.* STAHL *Medicin du Roi de Pruſſe, a étendu ſon uſage aux pleureſies, aux Peripneumonies, & a ces Toux acres & conuulſiues qu' on appelle* Quintes. *C' eſt encore en inciſant & en attenuant des viſcoſites que le Chacril produit ſes bons effets. Par la même raiſon il eſt fort utile dans les cas où it faut aider ou augmenter la transpiration.* Specialiſſime quoque laudatur in his pectoris adfectibus ab *excellent. vir.* IO. IVNCKERO *in conſp. med. theor. pract. p.* 435. 437. & ACTOR. ERVDIT. *ſuppl. a. MDCCXXVIII. T. VIII. Sect. XI. p.* 476.

(r) Deſcriptionem huius pulueris vid. in diſpenſ. *Reg. & Elect. Poruſſo Brandenburg. ſub tit. puluis reſoluens compoſitus* B. STAHLII *p.* 173.

no & verſus noctem, a dimidio ad ſcrupulum vnum; circa declinationem vero *cascarillam* in ſubtilem puluerem redactam, ſed in refracta, nec ſæpius repetita doſi a gr. ſcilicet X. ad XV.

§. XI.

In dyſenteria. Deinde ſingularem & ſpecificam quaſi exſerit virtutem *in febre inteſtinorum inflammatoria ex meſenterio ſeu dyſenteria*: in his non ſolum dolores acutos ſedat, ſed diarrhoeam quoque cruentam ſecure ſiſtit. Commendatur autem puluis *cascarillae* cum *pilulis balſamicis* ad eliminandam e corpore materiam ſubtiliſſimam fermentatiuam. Vnde *illuſtris* HOFFMANNVS (s) pilulas balſamicas cum puluere roborante, cuius baſis *cascarilla & ſuccinum eſt*, exhibet. Cognitum quoque eſt B. STAHLII (t) ſpecificum in curanda *dyſenteria* fuiſſe pilulas balſamicas, quas vel in forma illa, vel in puluerem redactas vna cum *cascarillae cortice* praeſcripſit. Eandem ingreſſus eſt viam *Excell. vir* I. IVNCKERVS (v), quippe qui non balſamicas ſolum commendat pilulas tempore matutino, verum etiam antidyſentericas verſus ſomnum reliquisque

(s) *l. c. p.* 545. 547.
(t) Vid. ſchediasm. Germ. cui titulus: *Wohlmeynende Erinnerung wegen einiger bey noch anhaltend und hie und da graſſirender rothen und weiſſen Ruhr zu verlæſſigen Artzeney-Mitteln.*
(v) *Conf. Conſpect. med. Theor. pract. p.* 639.

liquisque diebus ſumendas, quae componuntur ex pulueris *caſcarillae* ſcrupulo dimidio, extracti *Caſcarillae* & Tormentillae à gr. VI. & maſſæ pilularum de cynogloſſa gr. II. Si vero opus videatur, hanc methodum quotidie duplicandam iubet. Solet etiam cum pilulis balſamicis tantum puluerem *caſcarillae* bis vel quater poſt meridiem a gr. X. ad XV. vel ſequentem mixturam ſcopo ſiſtendi praebere. R. aqu. milleſ. vncias tres, extract. *caſcarill.* & milleſ. aquoſ. ana ſcrupulos quatuor, eſſentiae *caſcarillae*, milleſ. a. drachmas duas M. cuius doſis pro aetatum ratione indicanda eſt. Eadem medendi methodo ſummo cum emolumento in *dyſenteria* Tranquebariae vſus eſt D. CNOLL Miſſionis Danicae Medicus, qui in litteris ad Viros Excell. IVNCKERVM & SCHVLTZIVM anno MDCCXXXVI. transmiſſis magni eam fecit. His enim in regionibus morbus veluti endemius eſt, quia colore diurno humores nimis rarefacti acriores redduntur, a frigore vero nocturno tranſpiratio prohibetur, & materia acris inteſtina erodens ad interiera facile pellitur. (w)

§. XII.

(w) His adiungi merentur, quae inueniuntur *dans* L' HISTOIRE DE L' ACADEMIE ROYALE DES SCIENCES *an. MDCCXIX. p.* 70. *Mais ce qu'il a vû de plus particulieur & de plus auantageux au Chacril, ceſt le grand ſecours, dont il a été dans les Diſſenteries de* 1719. *ſoit qu'elles ayent été accompagnées de fiévre ou non.*

§. XII.

In febribus lentis & he-ctici*s*.

Demum obſeruante *Illuſtri* PRAESIDE (x), *caſca-rillae* vſus ſeſe commendauit in *febribus lentis & hecticis*. In illis poſt abſterſionem primarum viarum pilulis balſamicis, ſubiungenda eſſe monet laudatus vir analeptica & ſtomachica, inter quae prae reliquis refert *caſca-rillae & gentianae rubrae* eſſentias, item *elixir ſuum balſa-micum*, quod praeter extracta amara & balſamica ingreditur *cortex caſcarillae*. Deinde ſuadet etiam electuarium ex *cortice caſcarillae* cum ſyrupo acetoſitatis citri adiecto nitro paratum (y). Conducit hic quoque puluis reſoluens compoſitus B. STAHLII, quippe qui leniter tonicus & diapnoicus eſt. Si in *febribus lentis* concurrat alui fluxus excedens, *corall. rubr. praeparat. cum cortice caſcarillae* laudantur a viro excell. IO. IVNCKERO (z).

§. XIII.

In ſpaſticis adfectibus, hæmorrhagiis & diarrhoeis excedentibus.

In reliquis etiam ſine febre ſaepius ſtipatis adfectibus *ſpaſticis*, & *dolorificis* morbis conſpicuos edit effectus. Quas enim *clariſſimus* STAHLIVS B. Parentis mecum communicauit obſeruationes, iisdem ex alio-rum

(x) *Med. ration. ſyſtem. t. IV. p.* I. *Sect. II. c. XIII. p.* 565.
(y) *l. c. p.* 575.
(z) *In conſpect. medic. theor. pract. p.* 567.

rum commendatione robur accedit (a). Praeſcripſit enim *B. vir.* hunc *corticem* quoad pectoris affectus in *haemoptyſi* excedente in ſubſtantia, eſſentiam vero eius cum aliis reſoluentibus & catarrhalibus mixtam in *tuſſi qualicunque.* Adhibuit illum cum inſigni fructu in adfectibus *ſpasmodicis*, in *flatulentia*, *colica*, *vomitu excedente*, *morbis inflammatoriis internis*, *haemorrhagiis*, *diarrhoeis ſimplicioribus*, *lientericis*, & *ſym-*

 pto-

(a) Hinc *Excellentiſſimus Vir* I. IVNCKERVS in *conſpectu medicinæ theoretico-practicæ p.* 28. *cascarillam* commendat in *haemorrhagiis efferis*, p. 28. in *dolorum atrocia*, p. 145. 355. tanquam egregium pectorale diſcutiens & ſedatiuum p. 276. in *haemoptyſi* p. 48. in *vomitu cruento* p. 56. *ad vomitum & diarrhoeas impetuoſas* ſiſtendas p. 487. 494. 513. in *turbis venae portae* & haemorrhoidibus p. 89. 333. item in *fluxu lochiorum nimio* p. 129. In genere vero monet, ſi *cascarilla* cum puluere antiſpasmodico remixta non conſpicuas in ſiſtendis haemorrhagiis edat virtutes, in vſu ipſi ſequens eſſe medicamentum. R. corall. rubr. praep. cascar. praep. ſpecier. de hyacinth. ana drachmam dimidiam, maſſ. pilul. de cynogl. ſcrupul. dimidium, m. d. in part. X. His addi merentur obſeruationes, quae exſtant *dans* L' HISTOIRE DE L' ACADEMIE ROYALE DES SCIENCES *an. MDCCXIX. pag.* 69. *vbi* M. BOVLDVC *a éprouvé lui-meme la vertu du Chacril dans des Coliques venteuſes, dans des affections Hyſteriques oú Hypochondriaques qu'on appelle communément Vapeurs.*

ptomaticis (b). In *diarrhoeis variolarum* nimiis & defectum virium inferentibus, quas cum ſiſtere periculoſum ſit, commendat *illuſtris* PRAESES (c) bezoardici pulueris & *caſcarillae* circumſpectum vſum.

§. IV.

In doloribus capitis ſedandis, ac promouendis menſibus & hæmorrhoidibus.

Alii rurſus *caſcarillae* virtutem *emmenagogam* & in promouendis *haemorrhoidibus* efficacem obſeruarunt, (d) nec non in ſedandis doloribus capitis *cephalalgia*, *cephalaea* prorſus ſingularem. Obſeruationem enim in *cephalaea* notatu dignam mecum communicauit *Excell. Vir* IOAN. IVNCKERVS, quam, quum ſententiam noſtram apprime illuſtrat, adponere iuuat.

„Matro-

(b) Virtus ſedatiua *caſcarillae* in diarrhoeis obſeruata exponitur *in Act. Berol. Dec. II. vol. VII. p.* 68. Conf: etiam *opus Botanicum* WEIMANNIANVM *T. II. p.* 36.

(c) *l. c. ſ. I. c. VII. p.* 172

(d) Notari merentur quae exſtant *dans* L' HISTOIRE DE L' ACADEMIE ROYALE DES SCIENCES *l. c. p.* 70. *Le Chacril en ſubſtance réuſſit pour les Hemorrhoïdes internes, qui ont peine à fluer, pourvû que le Malade ait l' habitude du corps un peu graſſe. C'eſt qu' alors le tiſſu de la peau n'étant point trop ſerré, le Chacril augmente la tranſpiration, toutes les liqueurs ont plus de liberté, & les Hemorrhoïdes s'ouvrent. Peut-être auſſi le Chacril contribuet'il à les faire couler en reſſerrant les vaiſſeaux qui contiennent le ſang hemorrhoïdal.* M. BOVLDVC *a été temoin du fait. Conf. quoque Ephem. N. carioſ. dec. III. a. II. obſ. XLIX. p.* 60. & APINVS *l. c. p.* 94.

„Matrona quaedam nobilis ex praematura menſium ceſſatione cephalalgia diu adficiebatur. Tantum enim abfuit, vt induſtria medicorum & vſus „medicamentorum leuamen attulerint, vt potius ſex „annorum ſpatio cephalalgia ſimplex in cephalaeam „pertinacem transmigraret. Quare tandem medici hoſtem quemcumque ſub cranio latere ſuſpicabantur, & trepanationem inſtituendam iubebant. „Aſt heroicum hoc remedium nec hoſtem detegebat, nec dolores mitigabat. Quum vero haec adflictio ad octauum vsque annum continuaſſet, factum eſt, vt matrona adflicta alios adflictos inuiſeret nobilem ſcilicet familiam, cui ob graſſantem „tum dyſenteriam in qualemcunque praeſeruandi „finem ordinaueram eſſentiam *cascarillae*. Cuius „cum XL. guttas verſus ſomnum ſumſiſſet, ſudore „largiſſimo, quem antea nullo modo obtinere medici potuerant, ea nocte diffluebat, & ingruente „aurora cephalaeae exoptatiſſimam ſolutionem amicis ſuis laetabunda ſignificabat. Vt autem certior fieret, num ſudor ille caſu forte an vero eſſentiae adſumtae effectu excitatus fuiſſet, altera nocte ſine „medicamine lectum petebat. Cumque illo die capitis dolores paullulum repullularent, tertia nocte „eſſentiae vſum repetebat, & eandem largiſſimi ſu-

„doris & ablati doloris effectum experiebatur.
„Quae curatio ſicuti inopinabilis fuit: ita pluribus
„poſtea experimentis hoc remedium optime ſe com-
„mendauit.

§. V.

Cascarilla genio & indiuiduis varia in forma ac doſi adcommodanda eſt.

Quod ad ſpecialiſſimam huius *corticis* adplicationem adtinet, vltimo loco notandum adhuc eſt, illam & genio morbi & indiuiduo eſſe adcommodandam. Vnde liquet iudicium practicum, exactam cauſſae morbificae, viriumque huius medicamenti & ſtructurae corporis requiri cognitionem, quae vtpote fundamentum conſtituunt pathologiae & therapiae; ita & felicem in curando reddunt medicum. Dari autem poterit *cascarilla* pro iudiuidui ac morbi ratione in ſubſtantia a gr. X. ad ſcrupulum vnum, in eſſentia a guttis XX. ad LX. in extracto a gr. II. ad gr. V. & VI. in infuſo aquoſo, melius tamen in vinoſo, quia menſtruum hoc partem reſinoſam & aquoſam ſoluit. Et haec ſunt quae de *corticis cascarillae natura*, *indole*, ac *virtutibus* breuiter exponere anniſus fui. Tu vero C. L. omnia a me dicta ſcriptaue in bonam interpretare partem.

T A N T V M.

PRAE-

PRAESTANTISSIMO AC PRAECLARE DOCTO

DN. BOEHMERO

CANDIDATO ARTIS NOSTRAE DIGNISSIMO

S. P. D.

PRAESES.

VEram animi quietem a DEO, ſapientia & litteris proficiſci, ſaniorum facile nemo eſt, qui negat. Haec ſummum & proprium hominis bonum iure debet aeſtimari, haec hominem DEO iungit, imo tanta eſt, ſine qua omnia ex altera parte poſita nihil proficiunt, nihil valent. Felix itaque, quem pietas, ſapientia optimarumque artium doctrina commendat, felicior tamen adhuc ille praedicandus eſt, qui ſapientiae & litterarum ſtudium cum ea coniungit diſciplina, quae ſalutaribus valetudinem mortalium tuendi praeceptis nos inſtruit; vnde aptiſſime mihi videtur iudicaſſe Hippocrates, cum medicum philoſophum DEO eſſe aequalem pronuntiat. Ipſe benigniſſimus ſalutis humanae reſtitutor Chriſtus praeter caeleſtem doctrinam, quam profeſſus eſt, nullam in his terris aliam, quam quae languoribus & morbis generi humano infenſiſſimis medetur, exercuit, cum nihil vita ſana, qua ſummum Numen colimus eiusque nomen & opera ſancte celebramus, ſit optabilius, nihil praeſtantius. Ego itaque mirifice ſemper delector

iis

iis ingeniis, quae ſapientiam & pietatem cum ſtudio phyſico-medico, coniungunt; inter quos Tu, doctiſſime Candidate, primum fere locum iure obtines. Nam quamdiu ſacris artis noſtrae operam dediſti, non ſolum eximiam pietatem, in moribus inſignem probitatem, ſingularem in actionibus alacritatem, verum etiam in diſcendo quaſi impetum oſtendiſti, ita prorſus, vt freno magis, quam ſtimulo opus habueris. Idque inter alia praeſens teſtatur ſpecimen, ſiue Tua de remedio praeſtantiſſimo, numquam antea a medicis rite explorato, doctiſſime a Te elaborata diſſertatio. Sique ex prima delineatione totius picturae aeſtimanda eſt perfectio, Te certe vberrimum tandem fructum ſaluti publicae foeneraturum eſſe promitto. Gratulor igitur ex animo patriae; gratulor Illuſtri Parenti Tuo, cui tanta a benigniſſimo Deo obtigit felicitas, vt praeter tres filios, legum iurisque peritiſſimos, Te quoque in arte Apollinea optime exercitatum in publicam ſalutem progenuerit; gratulor tandem & Tibi de ſtudiis academicis feliciter abſolutis, deque honoribus doctoralibus mox Tibi praemii loco conferendis, ex animo optans, vt O. M. Deus non modo corporis animique vires ſuffulciat, & magis magisque adaugeat, verum etiam Tuos in artis exercitio conatus & conſilia omni benedictionum genere ſecundet clementiſſime. Dabam Halae a. d. xxix. Ian. MDCCXXXIIX.

ORDINIS MEDICI IN INCLYTA ET REGIA
FRIDERICIANA

DECANO SENIORI

CETERISQVE

PROFESSORIBVS

VIRIS

MVNERVM AC DIGNITATVM SPLENDORE
ILLVSTRIBVS
DOCTRINAE AC MERITORVM AMPLITVDINE
EXCELLENTISSIMIS

PRAECEPTORIBVS AC FAVTORIBVS

OMNI OBSEQVIO COLENDIS

S. P. D.

PHILIPPVS ADOLPHVS BOEHMER.

QVum optatiſſima mihi obtigerit occaſio, qua VOS ILLVSTRES EXCELLENTISSIMI atque DOCTISSIMI VIRI, & praeceptores fideliſſimos, & fautores beneuolos habuiſſe glorier; eo iucundiorem ſemper eam ſperaui fore ſortem, quo diutius & honorifica VESTRA fruitus conſuetudine, & a doctis pependi oribus. Magni enim videbatur intereſſe ad illum, qui mihi contigit, peruenire honorem, quum VOS in docendo ad-

*adſiduos, & dirigendis ac promo-
uendis ſtudiis meis cognouerim ſol-
licitos. Itaque ſumma VESTRA
erga me beneuolentia, quae a pri-
mis vnguiculis mihi iam cognita
fuit, me hortata eſt, vt eas VO-
BIS referrem gratias, quas iure
VOBIS deberi arbitrarer, & non
alienas eſſe ducerem a dignitate VE-
STRA. Ego certe quum habeam,
cui plus, quam vobis, debeam, ne-
minem; totus enitar efficere, vt VE-
STRORVM erga me meritorum me-
moriam nulla vnquam deleat obliuio.
Suſcipite igitur ea humanitate, qua
ſoletis, grati animi documentum, quo
me & VOBIS, & merita VESTRA
aeternitati ſacra reddere ſuſtineo;
VOBISque perſuadete, nullum offici-*

um

um apud me intermoriturum, ſed, quibuscunque in rebus opus fuerit, nemini me, qui id promtius & alacriori animo faciat, eſſe conceſſurum. Ceterum DEVM ſupplex veneror velit TIBI, canitie VENERABILIS SENEX, VOBISQVE, EXCELLENTISSIMI atque DOCTISSIMI VIRI, vitam ſanam, beatam, ac bonis rebus omnibus perpetuo adfluentem quam clementiſſime largiri, ac VOS orbi litterario & Fridericianae ornamento, patriae emolumento, aegrotis ſolatio, mihi vero, vt habeam quo confugiam, vbi acquieſcam, in proſpero ac fortunato tramite ſaluos ſoſpitesque ſeruare quamdiutiſſime. Valete. Dabam IV. *calend. Febr. MDCCXXXIIX.*